

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

12

YANVAR-DEKABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2024-cü ildə ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	39
	Kənd təsərrüfatı	46
	Nəqliyyat	55
	İnformasiya və rabitə	60
	İstehlak bazarı	61
	Əmtəə bazarı	62
	İctimai iaşə xidmətləri	69
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	71
	Qiymət indeksləri	75
	Kredit qoyuluşları	89
	Məşğulluq və işsizlik	91
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	94
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	99
V	İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	108
VI	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	129
	Əməkhaqqı	130
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	131
	Sosial müdafiə	133
	Səhiyyə	134
	Ətraf mühit	135
	Təhsil	136
	Elm	138
	Mədəniyyət	139
	İdman	140
	Demoqrafik vəziyyət	142
	Metodoloji izahatlar	147

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 12
17 yanvar 2025-ci il

2024-cü İLDƏ ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2024-cü ildə ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 126,3 milyard manatlıq və ya 2023-cü illə müqayisədə 4,1 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər istehsalı 0,3 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,2 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 35,9 faizi sənaye, 10,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,7 faizi tikinti, 5,7 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,9 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 19,9 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,8 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 12382,5 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2024-cü ildə 64,1 milyard manatlıq və ya 2023-cü illə müqayisədə 1,1 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 0,5 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,3 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 64,3 faizi mədənçıxarma sektorunda, 29,8 faizi emal sektorunda, 4,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 1,0 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəlik neft hasilatı 3,6 faiz azalmış, əmtəlik qaz hasilatı isə 6,2 faiz artmışdır.

Emal sektorunda əczaçılıq məhsullarının istehsalı 81,5 faiz, mebel istehsalı 45,9 faiz, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 44,7 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 38,9 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 32,8 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 27,1 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 25,9 faiz, geyim istehsalı 24,7 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 18,0 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 16,9 faiz, içkilərin istehsalı 15,7 faiz, qida məhsullarının istehsalı 10,5 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 9,3 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 6,5 faiz, kağız və karton istehsalı 5,9 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 4,7 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 4,1 faiz, sair sənaye məhsullarının istehsalı 2,8 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 0,9 faiz artmış, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 1,2 faiz, neft məhsullarının istehsalı 11,0 faiz, poliqrəfiya məhsullarının istehsalı 23,7 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 50,3 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı isə 51,4 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 1,7 faiz azalmış, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 2,7 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2025-ci il vəziyyətinə 746,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığılı başa çatmışdır. 2024-cü ildə qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 3276,6 min ton və ya 2023-cü ilə nisbətən 0,9 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkilər, 1838,9 min ton (0,7 faiz çox) tərəvəz, 1317,9 min ton (4,5 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 927,4 min ton (8,2 faiz az) kartof, 490,6 min ton (11,9 faiz çox) bostan məhsulları, 307,0 min ton (11,1 faiz çox) pambıq, 289,1 min ton (31,5 faiz çox) şəkər çuğunduru, 205,1 min ton (8,6 faiz az) üzüm, 31,2 min ton

(6,6 faiz çox) günəbaxan, 6,5 min ton (2,2 faiz çox) tütün, 1,1 min ton (4,8 faiz az) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2024-cü ildə diri çəkiddə 659,0 min ton ət, 2298,5 min ton süd, 2300,8 milyon ədəd yumurta, 14,8 min ton yun, 239,4 ton barama istehsal olunmuşdur. 2023-cü illə müqayisədə ət istehsalı 1,7 faiz, süd istehsalı 0,6 faiz, yumurta istehsalı 5,1 faiz artmış, yun istehsalı 2,2 faiz, barama istehsalı 32,9 faiz azalmışdır.

2023-cü illə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 1,5 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 1,7 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 1,1 faiz artmışdır.

2024-cü ildə əsas kapitalla 21435,1 milyon manat məbləğində, yaxud 2023-cü illə müqayisədə 0,7 faiz az investisiya yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi 10,2 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi isə 3,3 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş investisiyanın 10641,3 milyon manatı və ya 49,6 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 8221,1 milyon manatı (38,4 faizi) xidmət sahələrinə, 2572,7 milyon manatı (12,0 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 18145,7 milyon manatını və ya 84,7 faizini daxili investisiyalar təşkil etmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların 15524,9 milyon manatı və ya 72,4 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2024-cü ildə 238,8 milyon ton **yük** və 2088,0 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2023-cü illə müqayisədə yük daşınması 3,9 faiz, sərnişin daşınması isə 8,5 faiz artmışdır. Yüklərin 60,0 faizi avtomobil, 28,4 faizi boru kəməri, 7,8 faizi dəmir yolu, 3,6 faizi dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 88,4 faizi avtomobil, 11,0 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 3601,7 milyon manatlıq xidmətlərin 71,2 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2024-cü ildə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki illə müqayisədə 11,4 faiz artmış, bu

sahədə əldə edilmiş gəlirin 84,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2024-cü ildə **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 62202,9 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 12885,5 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2023-cü illə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 3,9 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 8,6 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 34134,6 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 28068,3 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 42813,7 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 24042,0 milyon dollarını və ya 56,2 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 18771,7 milyon dollarını (43,8 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 5270,3 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 1,1 faiz artmış, real ifadədə 3,1 faiz, o cümlədən ixrac 5,4 faiz azalmış, idxal isə 0,6 faiz artmışdır.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 3090,6 milyon dollar təşkil etmiş və 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 1,9 faiz artmış, real ifadədə isə 11,0 faiz azalmışdır.

2024-cü ildə **istehlak qiymətləri indeksi** 2023-cü illə müqayisədə 102,2 faiz, o cümlədən qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 101,3 faiz, qeyri-qida malları üzrə 101,6 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 104,0 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında maddi işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,0 faiz artaraq 996,8 manat təşkil etmişdir.

MAKROIQTISADI GÖSTƏRICİLƏR

2024-cü ildə **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 2023-cü illə müqayisədə 6,4 faiz artaraq 83,1 milyard manat olmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2024-cü ildə **dövlət büdcəsinə** 37164,2 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 37719,7 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 555,5 milyon manatlıq kəsir yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2024-cü il dekabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 29066,8 milyon manat təşkil etmiş, onun 24277,5 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 1,7 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2024-cü il dekabr ayının 1-nə 14235,6 milyon manat olmuşdur.

2024-cü ildə milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,84 manata, 100 Türk lirəsinə – 5,18 manata, 100 Rusiya rubluna – 1,84 manata bərabər olmuşdur.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında **əhalinin sayı** 41232 nəfər və ya 0,4 faiz artaraq 2024-cü il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 10222002 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2024-cü il, faktiki	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	126 337,0	104,1	101,1
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	85 712,4	106,2	103,7
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	12 382,5	103,6	100,5
Sənaye məhsulu, milyon manat	64 059,8	101,1	99,2
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	18 778,2	107,3	108,3
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	21 435,1	99,3	115,2
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	15 696,4	103,3	116,8
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	1 838,6	86,5	118,8
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	12 995,2	101,5	103,0
o cümlədən: bitkiçilik	6 162,3	101,1	102,7
heyvandarlıq	6 832,9	101,7	103,2
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	238,8	103,9	105,3
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	2 088,0	108,5	118,7
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	3 601,7	111,4	116,3
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	62 202,9	103,9	103,7
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	12 885,5	108,6	114,0
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	37 164,2	105,5	114,9
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	37 719,7	103,5	113,7
Dövlət büdcəsinin kəsiri, milyon manat	555,5	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	83 093,4	106,4	113,0
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	8 144,1	105,9	112,3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2024-cü il 01 dekabr vəziyyətinə, milyon manat	14 235,6	113,7	108,1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Kredit qoyuluşları, 2024-cü il			
01 dekabr vəziyyətinə, milyon manat	29 066,8	123,1	116,8
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	496,6	112,8	68,7
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	996,8*	108,0**	111,2***
İstehlak qiymətlərinin indeksi¹⁾	x	102,2	108,8
Əhalinin sayı, 2024-cü il 01 dekabr			
vəziyyətinə, min nəfər	10 222,0	100,4	100,5
Xarici ticarət dövriyyəsi²⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	42 813,7*	101,1**	82,6***
müqayisəli qiymətlərlə	x	96,9**	98,3***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	24 042,0*	90,6**	69,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	94,6**	96,0***
ondan qeyri neft-qaz ixracı			
faktiki qiymətlərlə	3 090,6*	101,9**	110,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	89,0**	105,1***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	18 771,7*	118,7**	122,8***
müqayisəli qiymətlərlə	x	100,6**	105,1***

Qeyd:

* 2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları.

** 2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən.

*** 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2022-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən.

¹⁾ 2024-cü ilin dekabr ayı üzrə **illik** (2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən) istehlak qiymətləri indeksi 104,9 faiz təşkil etmişdir.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

İlkin məlumatlara əsasən 2024-cü ildə ölkədə 126,3 milyard manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 4,1 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 0,3 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,2 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 35,9 faizi sənaye, 10,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,7 faizi tikinti, 5,7 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,9 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 19,9 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,8 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 12382,5 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	2024-cü il	2023-cü il	Əvvəlki ilə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	126337,0	123005,5	104,1
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	7147,1	6815,6	101,4
Sənaye	45356,6	49759,2	100,9
o cümlədən:			
mədəncixarma sənayesi	36278,5	41082,2	100,8
emal sənayesi	7475,5	7107,8	102,2
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1321,4	1291,3	98,3
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	281,2	277,9	102,7
Tikinti	8478,1	7600,4	109,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	13512,6	12332,8	103,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	8822,9	7637,0	114,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3088,3	2684,5	112,9
İnformasiya və rabitə	2399,5	2151,4	111,4
Digər sahələr	25168,8	22832,9	104,0
Məhsula və idxala xalis vergilər	12363,1	11191,7	105,3

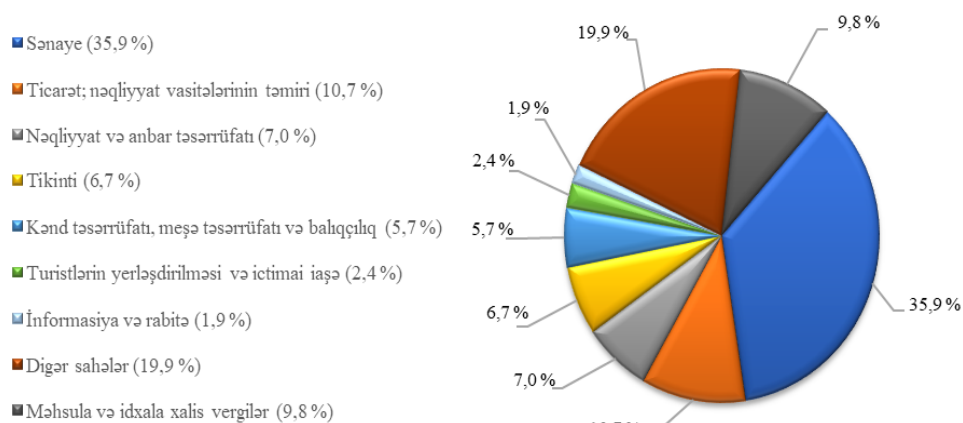
Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	2024-cü il	2023-cü il	Əvvəlki ilə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	126337,0	123005,5	104,1
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	40624,6	45343,7	100,3
qeyri neft-qaz sektoru	85712,4	77661,8	106,2

Qrafik 1

2024-cü ildə istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2024-cü ildə sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 64,1 milyard manatlıq və ya 2023-cü illə müqayisədə 1,1 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmiş, məhsul istehsalı neft-qaz sektorunda 0,5 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 7,3 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 64,3 faizi mədənçıxarma, 29,8 faizi emal, 4,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 1,0 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 81,4 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 89,5 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 10,5 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri, sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2023-cü il		
Yanvar	100,6	95,7
Fevral	90,0	97,2
Mart	93,0	96,8
Aprel	93,5	97,6
May	113,0	98,1
İyun	93,0	98,4
İyul	104,6	98,4
Avqust	103,0	99,3
Sentyabr	86,0	98,9
Oktyabr	99,9	98,4
Noyabr	116,3	99,0
Dekabr	110,0	98,9
2024-cü il		
Yanvar	101,1	98,5
Fevral	93,1	100,1
Mart	93,8	100,9
Aprel	90,5	100,6
May	113,2	100,4

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyun	96,6	100,9
İyul	107,7	101,7
Avqust	89,9	100,6
Sentyabr	100,1	101,3
Oktyabr	102,5	102,2
Noyabr	94,5	101,1
Dekabr	123,2	101,1

2024-cü ildə 2023-cü illə müqayisədə uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 28,3 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 11,0 faiz, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı 6,7 faiz, enerji məhsullarının istehsalı 0,6 faiz artmış, istehsal vasitələrinin istehsalı isə 11,0 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	101,5	101,1
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	91,3	106,7
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	2,8 d.	128,3
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	101,7	111,0
İstehsal vasitələrinin istehsalı	96,9	89,0
Enerji məhsullarının istehsalı	102,2	100,6

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2025-ci il vəziyyətinə 746,0 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

REAL SEKTOR

Ehtiyatların 45,9 faizi Bakı, 17,0 faizi Sumqayıt, 2,8 faizi Gəncə, 2,8 faizi Şirvan şəhərlərinin, 1,6 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 77,6 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədəncixarma sənayesi

Mədəncixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 41,2 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilə nisbətən 1,0 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədəncixarma sənayesi üzrə istehsalın həcmi

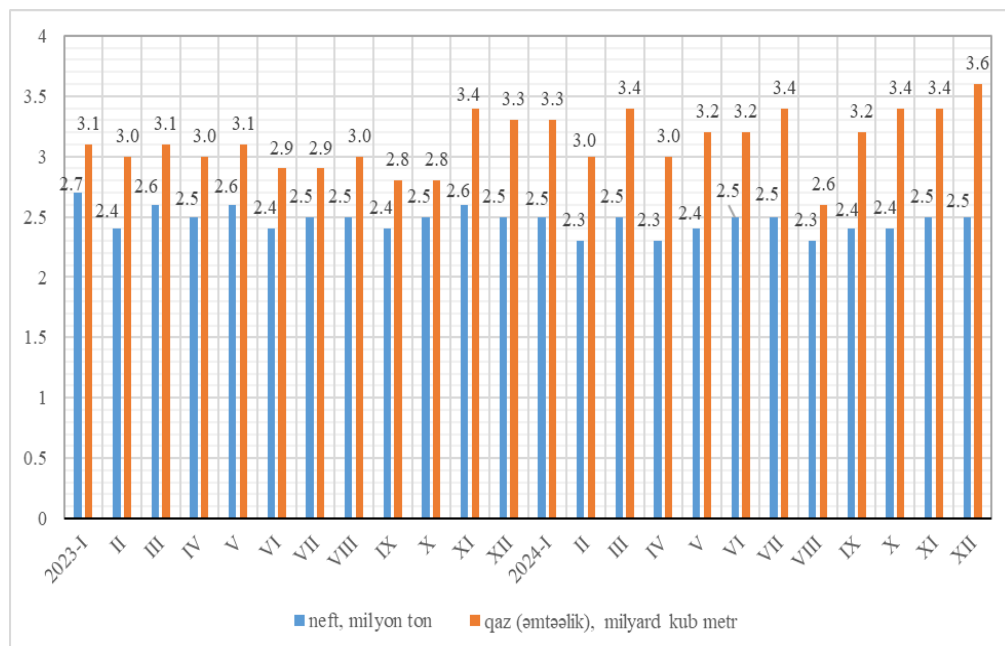
Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Mədəncixarma sənayesi	41179,5	101,0
Xam neft və təbii qaz hasilatı	38009,6	101,2
Metal filizlərinin hasilatı	382,4	88,8
Mədəncixarma sənayesinin digər sahələri	256,7	135,7
Mədəncixarma sənayesi sahəsinə xidmətlərin göstərilməsi	2530,8	92,8

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik neft hasilatı 29,0 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 38,7 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı əvvəlki illə müqayisədə 3,6 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 6,2 faiz artmışdır.

**Mədəncixarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	29063,0	96,4	347,2
ondan əmtəəlik	28997,0	96,4	347,2
Təbii qaz, milyon kub metr	50596,7	104,3	-
ondan əmtəəlik	38668,6	106,2	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis konsentratı, ton	378,8	17,7	74,2
Gümüş, kq	3184,9	86,0	334,9
Qızıl, kq	2663,5	96,5	56,0
Mədəncixarma sənayesinin digər məhsulları			
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	661,7	138,3	-
Gips və anhidrit, min ton	570,5	95,2	42,3
Tikinti qumu, min ton	1396,6	87,2	9,8
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	4018,5	146,1	86,6
Bentonit, min ton	253,1	2,0 d.	138,1
Duz, ton	89456,2	122,1	59,8

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2024-cü ildə 19114,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 8

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2023-cü il		
Yanvar	95,9	98,6
Yanvar-fevral	102,0	106,6
Yanvar-mart	103,0	104,4
Yanvar-aprel	110,4	106,2
Yanvar-may	114,4	108,3
Yanvar-iyun	113,1	107,7

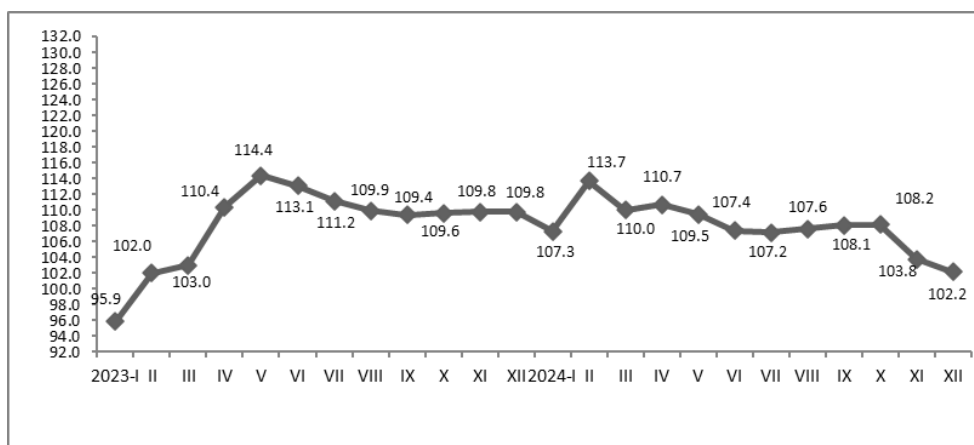
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
Yanvar-iyul	111,2	108,7
Yanvar-avqust	109,9	108,2
Yanvar-sentyabr	109,4	108,3
Yanvar-oktyabr	109,6	109,7
Yanvar-noyabr	109,8	110,6
Yanvar-dekabr	109,8	111,2
2024-cü il		
Yanvar	107,3	117,7
Yanvar-fevral	113,7	118,1
Yanvar-mart	110,0	112,9
Yanvar-aprel	110,7	114,0
Yanvar-may	109,5	111,0
Yanvar-iyun	107,4	110,9
Yanvar-iyul	107,2	110,8
Yanvar-avqust	107,6	110,4
Yanvar-sentyabr	108,1	111,4
Yanvar-oktyabr	108,2	111,6
Yanvar-noyabr	103,8	109,6
Yanvar-dekabr	102,2	110,3

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi – cəmi	19114,6	102,2
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	4637,4	110,5
içki istehsalı	785,0	115,7
tütün məmulatlarının istehsalı	842,3	104,1
toxuculuq sənayesi	355,4	100,9
geyim istehsalı	152,4	124,7
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	43,6	109,3
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	26,1	125,9
kağız və karton istehsalı	227,0	105,9
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	141,5	76,3
neft məhsullarının istehsalı	4741,2	89,0
kimya sənayesi	1556,5	106,5
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	19,8	181,5
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	532,8	118,0
tikinti materiallarının istehsalı	1423,3	116,9
metallurgiya sənayesi	931,0	127,1
hazır metal məmulatlarının istehsalı	418,3	138,9
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	77,0	104,7
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	251,9	132,8
maşın və avadanlıqların istehsalı	534,7	48,6
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	274,2	144,7
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	17,7	49,7
mebellərin istehsalı	391,2	145,9
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	91,9	102,8
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	642,4	98,8

REAL SEKTOR

Əvvəlki illə müqayisədə içki istehsalında 15,7 faiz, qida məhsullarının istehsalında 10,5 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 4,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından viski, brendi istehsalı 2,4 dəfə, tütün istehsalı 84,4 faiz, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 14,9 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı isə 4,5 faiz artmışdır.

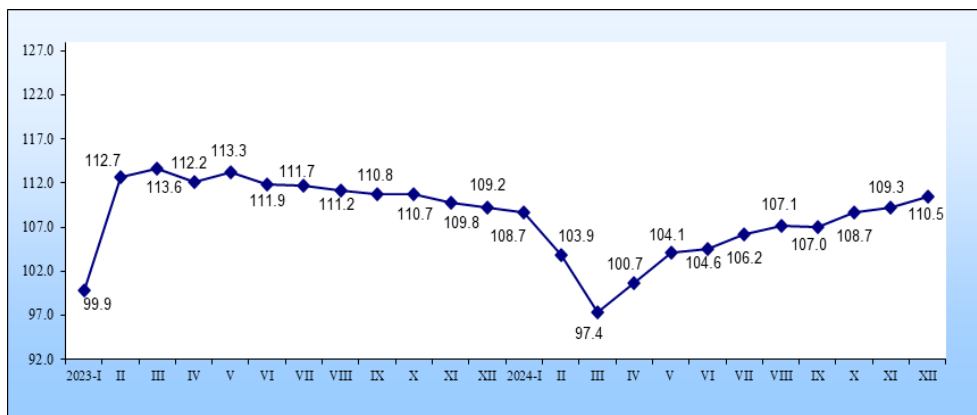
Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2023-cü il			
Yanvar	99,9	124,1	95,8
Yanvar-fevral	112,7	117,9	134,7
Yanvar-mart	113,6	125,1	106,6
Yanvar-aprel	112,2	118,1	109,8
Yanvar-may	113,3	127,4	108,4
Yanvar-iyun	111,9	126,5	107,0
Yanvar-iyul	111,7	126,0	110,0
Yanvar-avqust	111,2	126,7	106,0
Yanvar-sentyabr	110,8	125,7	104,6
Yanvar-oktyabr	110,7	127,2	103,8
Yanvar-noyabr	109,8	127,5	109,6
Yanvar-dekabr	109,2	123,0	112,8
2024-cü il			
Yanvar	108,7	106,3	128,3
Yanvar-fevral	103,9	128,9	99,4
Yanvra-mart	97,4	124,5	115,6
Yanvar-aprel	100,7	127,5	119,2
Yanvar-may	104,1	116,0	118,4
Yanvar-iyun	104,6	114,9	118,0
Yanvar-iyul	106,2	115,8	111,2
Yanvar-avqust	107,1	116,5	111,2
Yanvar-sentyabr	107,0	119,9	112,9
Yanvar-oktyabr	108,7	118,1	114,3
Yanvar-noyabr	109,3	116,2	108,0
Yanvar-dekabr	110,5	115,7	104,1

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 11

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	32039,3	106,6	59,5
Meyvə şirələri, min dkl	4457,7	92,4	704,5
Meyvə-tərəvəz konservləri, ton	176224,9	94,8	21517,4
Duru bitki yağları, ton	42791,0	104,5	3239,8
Mərqarin, ton	51063,8	108,7	4126,3
Qaymaq, xama, ton	9906,1	109,5	0,1
Kərə yağı, ton	29064,2	107,9	7,4
Pendir və kəsmik, ton	55099,1	100,2	89,1
Unlu qənnadı məmulatlar, ton	72752,3	102,2	1159,5
Makarón məmulatları, ton	8233,6	162,9	-
Şəkər, qənd, min ton	298,3	103,9	2,4
Şəkərli qənnadı məmulatları, ton	9427,5	90,4	138,3

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Çay, ton	12424,2	107,2	90,2
Qida duzu, min ton	87,8	123,1	1,8
İçki məhsulları			
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	48607,3	114,9	773,5
Şirinləşdirilməmiş sular, min dkl	29928,5	129,5	860,2
Viski, brendi, min dkl	810,6	2,4 d.	220,2
Üzüm şərabi, min dkl	1179,4	92,2	646,4
Araq, min dkl	1659,8	116,7	164,7
Pivə, min dkl	5319,0	101,1	317,8
Tütün məmulatları			
Siqaret və siqarlar, milyon ədəd	16075,6	100,4	1097,0
Tütün, ton	4264,9	184,4	768,2

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 551,4 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə geyim istehsalında 24,7 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 9,3 faiz, toxuculuq sənayesində isə 0,9 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2023-cü il			
Yanvar	117,5	125,4	2,9 d.
Yanvar-fevral	125,6	117,3	3,7 d.
Yanvar-mart	128,0	98,9	108,2
Yanvar-aprel	140,5	76,8	103,5
Yanvar-may	149,9	71,6	99,6
Yanvar-iyun	148,7	67,1	83,5

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-iyul	143,0	76,6	80,9
Yanvar-avqust	123,5	86,4	93,3
Yanvar-sentyabr	119,4	83,4	93,4
Yanvar-oktyabr	111,4	87,7	91,2
Yanvar-noyabr	112,7	86,7	88,6
Yanvar-dekabr	108,8	84,8	98,0
2024-cü il			
Yanvar	118,0	127,5	2,1 d.
Yanvar-fevral	106,7	137,1	2,2 d.
Yanvar-mart	109,0	121,1	137,3
Yanvar-aprel	91,4	119,1	125,2
Yanvar-may	88,9	121,3	112,0
Yanvar-iyun	86,1	108,1	104,4
Yanvar-iyul	90,2	103,8	124,5
Yanvar-avqust	89,7	99,6	92,0
Yanvar-sentyabr	92,4	99,9	98,4
Yanvar-oktyabr	95,2	103,9	100,2
Yanvar-noyabr	93,6	128,6	107,6
Yanvar-dekabr	100,9	124,7	109,3

Cədvəl 13

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq mahlıcı, ton	73012,7	90,1	30252,3
Pambıq ipliği, ton	18454,3	141,5	4563,5
Pambıq parçalar, min kv.m	30705,6	107,2	284,5
Pambıq yataq ağları, min ədəd	76,8	104,8	9,7
Xalça və xalça məmulatları, min kv.m	3,4	97,1	5,3

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	920,7	134,8	14,3
İstehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	3216,0	142,3	78,1
Alt geyim, min ədəd	1771,6	188,3	20,6
Sair geyim, min ədəd	5509,7	80,1	1701,5
Corab məmulatları, min cüt	3837,6	90,9	18,6
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Emal edilmiş dəri, min kv.m	64,5	100,6	140,0
Ayaqqabı, min cüt	1041,4	138,9	63,2

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 4741,2 milyon manat olmaqla, əvvəlki illə müqayisədə 11,0 faiz azalmışdır. Neft məhsullarından sürtkü yağları istehsalı 16,2 faiz artmış, ağ neft istehsalı 4,6 faiz, neft bitumu istehsalı 4,6 faiz, avtomobil benzini istehsalı 16,2 faiz, neft koksu istehsalı isə 23,5 faiz azalmışdır.

Cədvəl 14

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	1254,8	83,8	16,3
Ağ neft, min ton	590,2	95,4	15,6
Qazoyllar (dizel yanacağı), min ton	2061,9	86,7	29,2
Mazut, min ton	27,4	27,4 d.	1,1
Sürtkü yağları, min ton	69,6	116,2	6,0
Maye qazlar, min ton	166,3	70,3	-

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Neft koksu; neft bitumu və neft məhsullarının digər qrupları, min ton	1076,2	95,4	27,0
ondan:			
neft bitumu, min ton	264,9	95,4	10,2
neft koksu, min ton	183,3	76,5	14,9

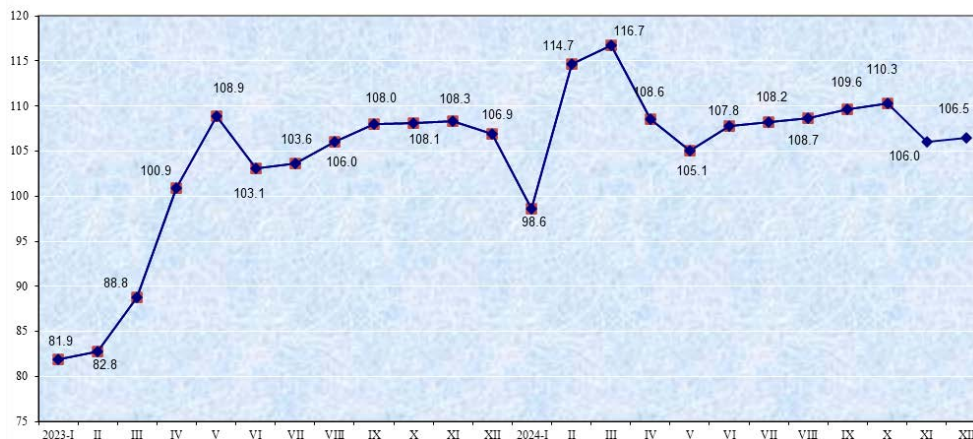
Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 2109,1 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə əczaçılıq məhsullarının istehsalı 81,5 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 18,0 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı isə 6,5 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi məhsullarından karbamid istehsalı 43,8 faiz, azot istehsalı 11,6 faiz, metanol istehsalı 4,4 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarından polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar istehsalı 2,9 dəfə, məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr istehsalı 40,3 faiz, plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar istehsalı 22,6 faiz, polietilendən kisə və çantalar istehsalı isə 5,9 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	81,9	54,5	97,4
Yanvar-fevral	82,8	159,4	123,9
Yanvar-mart	88,8	168,8	116,9
Yanvar-aprel	100,9	95,6	112,2
Yanvar-may	108,9	83,6	116,5
Yanvar-iyun	103,1	72,7	116,0
Yanvar-iyul	103,6	86,1	119,5
Yanvar-avqust	106,0	102,8	120,9
Yanvar-sentyabr	108,0	102,9	117,6
Yanvar-oktyabr	108,1	104,6	119,8
Yanvar-noyabr	108,3	101,1	120,4
Yanvar-dekabr	106,9	90,9	118,5
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	98,6	2,8 d.	141,0
Yanvar-fevral	114,7	151,0	128,4
Yanvar-mart	116,7	100,9	126,2
Yanvar-aprel	108,6	106,4	130,5
Yanvar-may	105,1	129,6	125,7
Yanvar-iyun	107,8	153,5	126,7
Yanvar-iyul	108,2	169,1	125,3
Yanvar-avqust	108,7	169,4	123,8
Yanvar-sentyabr	109,6	147,4	123,0
Yanvar-oktyabr	110,3	168,4	120,4
Yanvar-noyabr	106,0	2,0 d.	117,7
Yanvar-dekabr	106,5	181,5	118,0

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Təsirsiz qazlar, min kub metr	42701,0	92,2	66,6
ondan azot, min kub metr	24141,1	111,6	63,0
Lak-boya məmulatları, ton	41786,2	104,8	392,7
Qeyri-üzvi kimyəvi maddələr, ton	32360,0	119,9	7750,0
ondan yod, ton	208,0	100,0	16,9
Üzvi kimyəvi maddələr, min ton	887,2	91,4	36,2
ondan:			
etilen, min ton	129,5	78,2	1,8
propen (propilen), min ton	121,4	79,3	1,0
metanol (metil spirti), min ton	516,5	104,4	27,4
Etil spirti, min dkl	127,6	198,8	56,8

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Gübrə və azot birləşmələri, min ton	652,4	143,8	74,5
ondan karbamid, min ton	652,3	143,8	74,5
İlkin formada plastik kütlə, min ton	247,1	77,5	10,6
ondan polietilen, min ton	121,7	74,8	6,4
Yapışqan və yapışdırıcı maddələr, min ton	136,6	111,7	8,5
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Dərmanlar, min manat	8874,4	103,7	612,6
Tibbi maskalar, milyon ədəd	4,1	164,0	6,4
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Plastmas çubuqlar, millər və profillər, ton	8110,9	96,9	-
Sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqlar, ton	36795,0	98,3	2127,0
Polietilendən kisə və çantalar, ton	18664,5	105,9	128,4
Plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar, min ədəd	175056,5	122,6	13866,8
Polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar, ton	4481,9	2,9 d.	473,4
Döşəmə, divar və tavan üçün plastik kütlədən rulon və ya plitka şəklində örtük, min kv. metr	287,4	104,5	-
Digər plastmasdan tikinti məmulatları, ton	2374,8	91,4	509,3
Məsaməli plastik kütlədən sair platinlər, lövhələr, ton	3274,7	140,3	62,0

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2024-cü ildə istehsalın ümumi dəyəri 1423,3 milyon manat olmaqla, əvvəlki illə müqayisədə 16,9 faiz artmışdır. Dövr ərzində sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatların istehsalı 40,7 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 40,7 faiz, tikinti gipsi istehsalı 21,2 faiz, sement klinkerləri istehsalı 15,8

faiz, beton istehsalı 12,1 faiz artmış, asfalt istehsalı isə 15,4 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 17

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti şüşəsi, min kv. metr	10024,6	114,3	1197,0
Tikinti kərpicləri, min kub metr	622,3	100,7	4,2
Sement klinkerləri, min ton	4480,0	115,8	366,7
Sement, min ton	4028,1	101,6	105,4
Əhəng, min ton	29,4	66,4	5,8
Gips məmulatları, min ton	123,6	98,8	7,7
ondan tikinti gipsi, min ton	103,0	121,2	1,7
Sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatlar, min ton	157,6	140,7	14,3
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	46,3	140,7	-
Beton, min ton	5018,3	112,1	5,8
Asfalt, min ton	141,8	84,6	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2024-cü ildə 1349,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 38,9 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 27,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur. 2024-cü ildə metallurgiya sənayesi üzrə mis məftilin istehsalı 5,5 dəfə, alüminium məmulatlarının istehsalı 72,1 faiz, armatur istehsalı 28,7 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə metaldan sair məmulatların istehsalı 20,4 faiz, izolyasiyası olmayan çoxnaqillı məftil, trosalar və oxşar məmulatların istehsalı isə 17,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 18

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2023-cü il		
Yanvar	62,3	75,5
Yanvar-fevral	64,6	95,8
Yanvar-mart	55,8	98,7
Yanvar-aprel	58,6	93,8
Yanvar-may	62,1	109,7
Yanvar-iyun	66,3	121,5
Yanvar-iyul	68,9	119,1
Yanvar-avqust	69,3	117,0
Yanvar-sentyabr	71,1	113,7
Yanvar-oktyabr	74,6	123,0
Yanvar-noyabr	77,8	119,2
Yanvar-dekabr	81,1	130,1
2024-cü il		
Yanvar	148,7	118,3
Yanvar-fevral	175,9	97,6
Yanvar-mart	149,7	99,9
Yanvar-aprel	155,0	112,6
Yanvar-may	136,5	110,2
Yanvar-iyun	132,0	113,9
Yanvar-iyul	129,2	119,5

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
Yanvar-avqust	127,7	123,3
Yanvar-sentyabr	129,9	138,1
Yanvar-oktyabr	130,3	138,9
Yanvar-noyabr	121,7	135,7
Yanvar-dekabr	127,1	138,9

Cədvəl 19

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	352,4	108,9	1,4
Armatür, min ton	438,6	128,7	23,8
Polad borular, min ton	109,8	37,7	4,0
Emal edilməmiş qurğuşun, alüminium, sink, nikel və s., min ton	20,6	59,0	1,6
Alüminium məmulatları, ton	63278,2	172,1	3856,5
Mis məftil, ton	534,7	5,5 d.	-
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Metaldan konstruksiyalar, ton	23747,5	97,9	11290,8
İzolyasiyası olmayan çoxnaqilli məftil, trosalar və oxşar məmulatlar, ton	10025,7	117,9	-
Metaldan sair məmulatlar, ton	22991,7	120,4	57,2

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2024-cü ildə 328,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki illə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 32,8 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 4,7 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki illə müqayisədə ölçmə cihazlarının istehsalı 2,1 dəfə, stolüstü kompüterlərin istehsalı 49,2 faiz, güc

REAL SEKTOR

transformatorlarının istehsalı 40,8 faiz, noutbukların istehsalı isə 16,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 20

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2023-cü il		
Yanvar	144,6	130,9
Yanvar-fevral	104,9	125,8
Yanvar-mart	135,7	108,7
Yanvar-aprel	2,6 d.	101,5
Yanvar-may	2,1 d.	102,4
Yanvar-iyun	188,9	106,4
Yanvar-iyul	2,0 d.	99,8
Yanvar-avqust	180,4	99,3
Yanvar-sentyabr	160,2	103,1
Yanvar-oktyabr	165,0	107,8
Yanvar-noyabr	174,3	110,3
Yanvar-dekabr	88,1	116,2
2024-cü il		
Yanvar	167,9	124,9
Yanvar-fevral	116,2	118,3
Yanvar-mart	107,9	116,8
Yanvar-aprel	131,3	117,7
Yanvar-may	137,5	122,2
Yanvar-iyun	174,4	118,5
Yanvar-iyul	173,6	133,9
Yanvar-avqust	172,2	139,9
Yanvar-sentyabr	142,9	134,1
Yanvar-oktyabr	104,3	129,6
Yanvar-noyabr	107,1	129,6
Yanvar-dekabr	104,7	132,8

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı			
Noutbuklar, ədəd	26716	116,3	-
Stolüstü kompüterlər, ədəd	6056	149,2	-
Ölçmə cihazları, min ədəd	500,5	2,1 d.	-
Elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Güc transformatorları, ədəd	1132	140,8	-
Elektrik tənzimləyici cihazlar, ədəd	5407	85,4	-
Digər elektrik naqilləri, ton	12039,0	115,4	778,3
Məişət soyuducuları və dondurucuları, ədəd	793	82,0	90

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2024-cü ildə 826,6 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 44,7 faiz artmış, maşın və avadanlıqların istehsalı 51,4 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 50,3 faiz azalmışdır. 2024-cü ildə 5998 ədəd və ya əvvəlki illə müqayisədə 2129 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki illə müqayisədə traktorların istehsalı 5,9 faiz azalmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	180,3	107,9	76,5
Yanvar-fevral	110,4	2,1 d.	77,0
Yanvar-mart	125,4	2,1 d.	99,6
Yanvar-aprel	123,5	169,2	72,7
Yanvar-may	109,0	132,9	69,4
Yanvar-iyun	110,9	134,9	81,2
Yanvar-iyul	120,0	138,7	83,0
Yanvar-avqust	114,9	152,1	82,3
Yanvar-sentyabr	121,1	131,2	78,9
Yanvar-oktyabr	130,2	133,9	83,8
Yanvar-noyabr	137,4	152,1	90,1
Yanvar-dekabr	177,7	148,1	95,9
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	100,0	154,1	33,5
Yanvar-fevral	84,8	130,7	49,6
Yanvar-mart	80,5	99,6	54,9
Yanvar-aprel	83,2	122,5	72,7
Yanvar-may	80,5	131,3	81,6
Yanvar-iyun	72,5	148,0	52,0
Yanvar-iyul	71,3	149,9	54,8
Yanvar-avqust	70,4	136,7	47,4
Yanvar-sentyabr	59,9	153,4	47,2
Yanvar-oktyabr	56,8	158,4	47,2
Yanvar-noyabr	53,9	156,6	47,1
Yanvar-dekabr	48,6	144,7	49,7

Maşın və avadanlıqların, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2025-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların istehsalı			
Nasoslar, ədəd	6272	105,7	765
ondan: ştanqlı quyu nasoslari, ədəd	6162	109,0	716
Kran, qapaq və klapanlar, ton	194,0	79,6	81,5
ondan fontan armaturu, ton	32,4	35,5	-
Traktorlar, ədəd	623	94,1	11
Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı			
Minik avtomobilləri, ədəd	5998	155,0	115
Yük avtomobilləri, ədəd	697	87,2	5

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorları

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2024-cü ildə 3137,3 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 628,4 milyon manat təşkil etmişdir.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2024-cü ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	3137,3	98,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	628,4	102,7

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2024-cü ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, mln. kVt.s	26728,1*	91,3
ondan əmtəlik	25841,3	97,0
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	22266,9	89,7
ondan: tullantıların yandırılmasından alınan elektrik enerjisi	201,6	105,6
su elektrik stansiyalarının istehsalı	2978,7	172,6
külək elektrik stansiyalarının istehsalı	51,4	388,6
günəş elektrik stansiyalarının istehsalı	544,3	6,8 d.
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, mln. kub metr	574,3	103,2

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyalar

2024-cü ildə ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 21435,1 milyon manat və ya 2023-cü illə müqayisədə 0,7 faiz az investisiya yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi 10,2 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilmiş investisiyaların həcmi isə 3,3 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 10641,3 milyon manatı və ya 49,6 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 8221,1 milyon manatı (38,4 faizi) xidmət sahələrinin, 2572,7 milyon manatı (12,0 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 61,1 faizi dövlət, 38,9 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 72,4 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

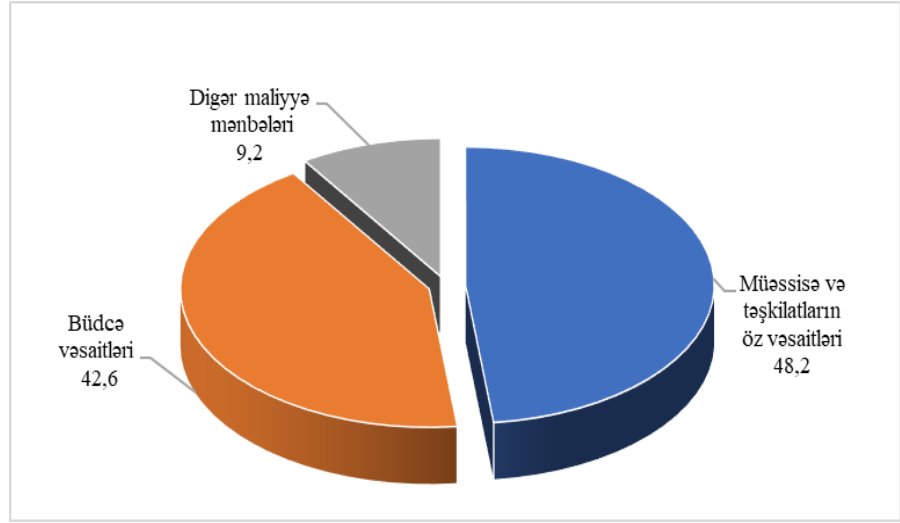
Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş investisiyanın dəyəri ümumi sərmayənin 84,7 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 26

Maliyyə mənbələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş investisiyalar

	2024-cü il, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	21435,1	99,3	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	10327,8	95,5	48,2
Büdcə vəsaitləri	9134,5	118,3	42,6
Digər maliyyə mənbələri	1972,8	x	9,2

Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların maliyyə mənbələri üzrə strukturu, faizlə

2024-cü ildə əsas kapitalla yönəldilmiş ümumi investisiyanın 35,4 faizi sənaye, 27,0 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 25,0 faizi tikinti, 2,9 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işə, 1,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə, 1,4 faizi maliyyə və sığorta, 1,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,1 faizi təhsil, 0,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, hər biri 0,5 faiz olmaqla əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, hər biri 0,4 faiz olmaqla inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 0,3 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 0,1 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrinə sərf edilmişdir.

İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların dəyəri

İqtisadiyyatın sahələri	2024-cü il, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	21435,1	99,3	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	283,1	48,3	1,3
Sənaye	7577,3	89,0	35,4
o cümlədən:			
Mədəncixarma sənayesi	4794,0	77,1	22,4
Emal sənayesi	1347,9	145,1	6,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1217,2	111,0	5,7
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	218,2	79,5	1,0
Tikinti	5353,6	111,8	25,0
ondan mənzil tikintisi	2572,7	192,8	12,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	137,7	29,8	0,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5780,4	105,2	27,0
o cümlədən:			
nəqliyyat	5774,5	105,2	27,0
poçt və kuryer fəaliyyəti	5,9	81,2	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	337,0	143,9	1,6
İnformasiya və rabitə	630,4	159,5	2,9
ondan rabitə	592,5	161,0	2,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	304,6	121,6	1,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9,8	187,4	0,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	82,0*	190,4	0,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	90,2	114,7	0,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	330,1	111,8	1,5

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2024-cü il, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Təhsil	238,0	93,7	1,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	107,4	106,4	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	59,4	193,4	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	114,1	2,2 d.	0,5

*) 2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə cari məlumatların daha az olması, metodologiyaya uyğun olaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə aparılmış müvafiq hesablama məlumatlarının subyektlər tərəfindən son rüb üzrə faktiki təqdim olunmuş məlumatlarla əvəz olunması ilə bağlıdır.

2024-cü ildə neft-qaz sektoruna 5738,7 milyon manatlıq investisiya yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 15696,4 milyon manatlıq investisiyanın 1838,6 milyon manatı (ümumi sərmayənin 8,6 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

2024-cü ildə Bakı şəhərində Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hospital kompleksi, “Crescent Mall” ticarət mərkəzi, “Zəngilan” tankeri, “LANDAU School” Təhsil Kompleksi, “The Grand” apart hoteli, Böyükşor-Pirşağı yeni avtomobil yolu, Mərkəzi Parkın üçüncü hissəsi, Zəfər parkı, Gəncə şəhərində Gəncə İdman Sarayı, Abşeron rayonunda Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi, Ağdam rayonunda “Aghdam City Hotel”, Ağdam Sənaye Parkında ayaqqabı istehsalı zavodu, elektrik paylayıcı avadanlıqların, elektrik yuvalarının və beton yarımstansiyalarının istehsalı zavodu, avtomatlaşdırma və telemexanika sistemlərinin istehsalı zavodu, divar kağızları istehsalı zavodu, havalandırma, yanğınsöndürmə avadanlıqları və metal məmulatları istehsalı zavodu, dam örtükləri istehsalı zavodu, Cəbrayıl rayonunda “Xudafərin” və “Qız Qalası” hidroqovşaqları, yaşayış kompleksi, Füzuli rayonunda Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzi, Əhmədbəyli-

Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda tunel, Göygöl rayonunda 4,1 MVt gücündə “Toğanalı” KSES, Kəlbəcər rayonunda 110/35/10 kV-luq “İstisu” yarımstansiyası, 4,3 MVt gücündə “Zar” Kiçik Su Elektrik Stansiyası, “İstisu” mineral su zavodu, 22,5 MVt gücündə “Yuxarı Vəng” Su Elektrik Stansiyası, Laçın rayonunda “Zabux” və “Qarıqışlaq” Kiçik Su Elektrik stansiyaları, Lənkəran rayonunda Lənkəran regional “Asan xidmət” mərkəzi, Qəbələ rayonunda 110/35/10 kV-luq “Hacıalılı” elektrik yarımstansiyası, Regional Təlim Mərkəzi, Qəbələ Rayon Mərkəzi Xəstəxanası, Böyük Pirəli-Kiçik Pirəli-Xırxatala-Cığatelli-Həmzəli avtomobil yolu, Şuşa rayonunda yaşayış kompleksi, Bayraq Meydanı, Şuşa sutəmizləyici qurğular kompleksi, Zəngilan rayonunda “Ağalı” hoteli, “Zəngilan” və “Şayıflı” Su Elektrik stansiyaları, “Sarıqışlaq” Su Elektrik Stansiyası, Zəngilan məscidi, Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyanın 3115,1 milyon manatı (94,7 faizi) Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı, Türkiyə, ABŞ, İsveçrə, Yaponiya, Rusiya, Norveç, İran, BƏƏ, Hindistan, Fransa, Qırğızıstan və Macarıstan sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

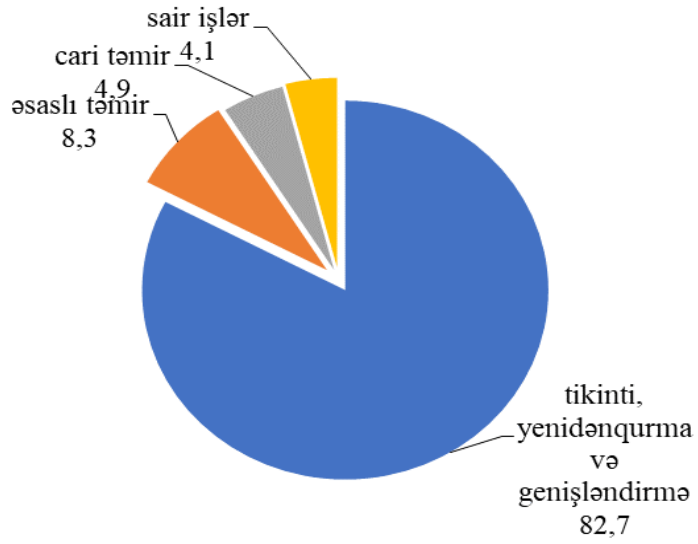
2024-cü ildə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)

	2024-cü il	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar, milyon manat	21435,1	99,3
ondan:		
tikinti-quraşdırma işlərinə	15524,9	102,0
ümumi yekundan:		
məhsul istehsalı sahələrinə	10641,3	84,8
xidmət sahələrinə	8221,1	106,8
yaşayış evlərinin tikintisinə	2572,7	192,8
ümumi yekundan:		
neft-qaz sektoruna	5738,7	89,8
qeyri neft-qaz sektoruna	15696,4	103,3
ondan:		
qeyri neft-qaz emal sənayesi	388,0	109,0
ümumi yekundan:		
xarici mənbələrdən yönəldilmiş investisiyalar	3289,4	83,2
o cümlədən:		
neft-qaz sektoru	2770,2	83,5
qeyri neft-qaz sektoru	519,2	82,0
daxili mənbələrdən yönəldilmiş investisiyalar	18145,7	102,9
o cümlədən:		
neft-qaz sektoru	2968,5	96,7
qeyri neft-qaz sektoru	15177,2	104,2

2024-cü ildə tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 82,7 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 8,3 faizini əsaslı təmir, 4,9 faizini cari təmir, 4,1 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 89,0 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

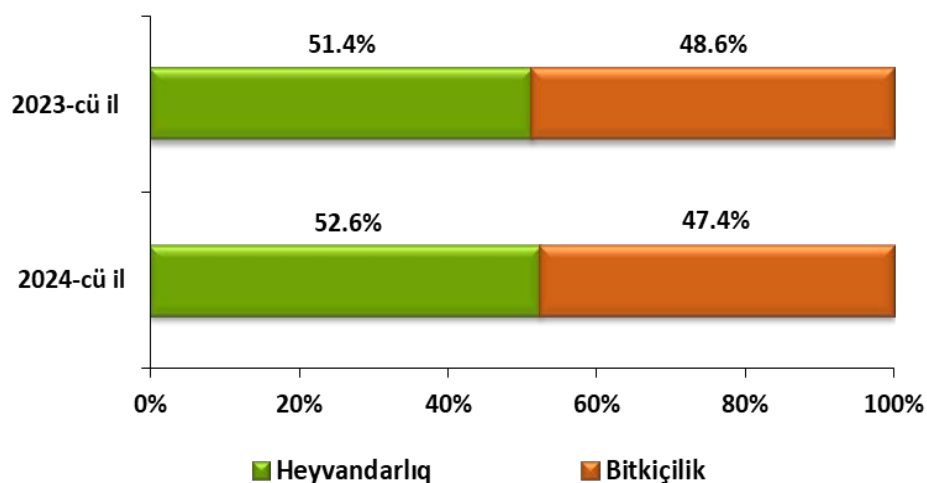

Kənd təsərrüfatı

2024-cü il üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 12995,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 6832,9 milyon manatı heyvandarlıq, 6162,3 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

REAL SEKTOR

2023-cü illə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 1,5 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 1,7 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 1,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	103,3	103,4	102,0
Yanvar-fevral	103,3	103,4	101,9
Yanvar-mart	103,4	103,5	101,3
Yanvar-aprel	103,5	103,5	103,2
Yanvar-may	105,2	103,5	110,9
Yanvar-iyun	103,4	103,7	103,0
Yanvar-iyul	103,3	103,4	103,2
Yanvar-avqust	103,3	103,4	103,2
Yanvar-sentyabr	103,0	103,5	102,5
Yanvar-oktyabr	103,0	103,3	102,7
Yanvar-noyabr	103,1	103,3	102,8
Yanvar-dekabr	103,0	103,2	102,7
<u>2024-cü il</u>			
Yanvar	101,2	101,2	100,8
Yanvar-fevral	99,9	99,7	103,8
Yanvar-mart	101,1	101,0	102,9
Yanvar-aprel	101,6	101,5	102,7
Yanvar-may	103,1	101,7	107,4
Yanvar-iyun	100,3	102,1	98,6
Yanvar-iyul	100,8	101,5	100,2
Yanvar-avqust	100,8	101,3	100,3
Yanvar-sentyabr	100,8	101,4	100,3
Yanvar-oktyabr	101,0	101,5	100,5
Yanvar-noyabr	101,0	101,4	100,6
Yanvar-dekabr	101,5	101,7	101,1

Bitkiçilik. Ölkədə kənd təsərrüfatı məhsullarının yığılı başa çatmışdır. 2024-cü ildə qarğıdalı da daxil olmaqla 1021,0 min hektar sahədən, hər hektardan orta hesabla 31,0 sentner olmaqla, ilkin çəkiddə 3276,6 min ton və ya 2023-cü illə müqayisədə 0,9 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkilər toplanmışdır.

2024-cü ildə istehsal olunmuş dənli və dənli paxlalı bitkilərin 1685,7 min tonunu və yaxud 51,4 faizini buğda təşkil etmişdir. Buğdanın məhsuldarlığı 30,9 sentner olmuşdur. Bundan əlavə, 1838,9 min ton və ya 2023-cü ilə nisbətən 0,7 faiz çox tərəvəz, 1317,9 min ton (4,5 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 927,4 min ton (8,2 faiz az) kartof, 490,6 min ton (11,9 faiz çox) bostan məhsulları, 307,0 min ton (11,1 faiz çox) pambıq, 289,1 min ton (31,5 faiz çox) şəkər çuğunduru, 205,1 min ton (8,6 faiz az) üzüm, 31,2 min ton (6,6 faiz çox) günəbaxan, 6,5 min ton (2,2 faiz çox) tütün, 1,1 min ton (4,8 faiz az) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığılımı**

	2024-cü il				2023-cü il		
	Əkin sahəsi, min hektar	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər-cəmi	1 021,0	1 018,9	3 276,6	31,0	948,1	3 248,6	33,0
o cümlədən:							
buğda	546,3	546,2	1 685,7	30,9	542,8	1 833,9	33,8
arpa	420,6	418,7	1 228,2	29,3	356,6	1 066,7	29,9
qarğıdalı	29,2	29,2	297,0	65,5	28,6	293,1	66,1
çəltik	5,0	5,0	19,6	31,9	3,0	14,9	34,9
sair dənli bitkilər	5,7	5,7	23,9	21,4	5,4	21,5	20,6
paxlalı bitkilər	14,2	14,1	22,2	15,6	11,7	18,5	15,5
Pambıq	102,8	102,5	307,0	30,0	93,7	276,3	29,5
Dən üçün günəbaxan¹⁾	13,7	13,7	31,2	21,9	9,9	29,3	25,9
Şəkər çuğunduru¹⁾	6,8	6,5	289,1	442,5	4,5	219,8	481,6
Tütün, ton	2,6	2,6	6 478,3	24,7	2,7	6 336,2	23,1
Kartof	46,7	46,7	927,4	193,3	49,4	1 010,5	199,6
Tərəvəz	62,6	62,5	1 838,9	210,0	61,2	1 825,6	200,8
Bostan məhsulları	19,4	19,3	490,6	253,5	17,2	438,2	254,0
Meyvə və giləmeyvə	231,5²⁾	185,6³⁾	1 317,9	70,7	177,4³⁾	1 261,3	70,7
Üzüm	14,9²⁾	14,4³⁾	205,1	93,1	14,2³⁾	224,5	113,3
Yaşıl çay yarpağı, ton	0,9²⁾	0,9³⁾	1 069,5	12,5	0,7³⁾	1 123,8	15,3

¹⁾ ilkin çəkiddə

²⁾ cəmi əkmələr

³⁾ bar verən yaşda əkmələr

Ölkədə 2025-ci ilin məhsulu üçün payızlıq bitkilərin kütləvi səpini başa çatmaq üzrədir və cari il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə 941,7 min hektar sahədə dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər səpilmişdir. Səpin aparılmış sahənin 99,0 faizini və yaxud 932,2 min hektarını dən üçün payızlıq bitkilər təşkil etmişdir ki, onun da 505,5 min hektarı buğda, 426,6 min hektarı arpa, 0,1 min hektarı isə çovdar əkinlərinin payına düşür.

Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə dən üçün payızlıq bitkilərin səpin sahəsi 8,2 faiz, o cümlədən buğdanın səpin sahəsi 15,5 faiz azalmış, arpanın səpin sahəsi 2,3 faiz artmışdır.

REAL SEKTOR

Heyvandarlıq. 2024-cü ildə quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 659,0 min ton ət, 2298,5 min ton süd, 2300,8 milyon ədəd yumurta, 14,8 min ton yun, 239,4 ton barama istehsal olunmuşdur. 2023-cü illə müqayisədə ət istehsalı 1,7 faiz, süd istehsalı 0,6 faiz, yumurta istehsalı 5,1 faiz artmış, yun istehsalı 2,2 faiz, barama istehsalı 32,9 faiz azalmışdır.

Cədvəl 31

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
2023-cü il				
Yanvar	45,6	160,7	182,1	-
Yanvar-fevral	90,4	322,3	355,6	-
Yanvar-mart	138,3	501,4	543,5	-
Yanvar-aprel	187,3	697,6	726,5	2,1
Yanvar-may	226,9	909,5	918,6	11,7
Yanvar-iyun	285,4	1 122,9	1 107,4	14,0
Yanvar-iyul	327,0	1 305,8	1 305,1	14,4
Yanvar-avqust	375,4	1 482,0	1 481,2	14,8
Yanvar-sentyabr	424,5	1 682,9	1 662,7	15,1
Yanvar-oktyabr	485,4	1 864,5	1 832,5	15,1
Yanvar-noyabr	538,2	2 062,2	2 001,2	15,1
Yanvar-dekabr	647,7	2 284,0	2 188,2	15,1
2024-cü il				
Yanvar	46,3	160,7	188,3	-
Yanvar-fevral	89,1	324,5	367,8	-
Yanvar-mart	139,2	504,5	571,7	-
Yanvar-aprel	190,1	701,9	764,3	1,9
Yanvar-may	230,8	915,1	983,5	11,4
Yanvar-iyun	290,3	1 134,1	1 189,1	13,8
Yanvar-iyul	331,2	1 312,0	1 385,9	14,2
Yanvar-avqust	379,2	1 489,2	1 572,5	14,5
Yanvar-sentyabr	429,0	1 694,2	1 755,8	14,8
Yanvar-oktyabr	491,4	1 880,3	1 917,6	14,8
Yanvar-noyabr	543,6	2 080,4	2 097,7	14,8
Yanvar-dekabr	659,0	2 298,5	2 300,8	14,8

2024-cü ildə hər inək və camışdan orta hesabla 1834 kiloqram (2023-cü ildə 1746 kq) süd sağılmışdır.

İlkin məlumatlara görə 2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 6850,2 min baş qoyun və keçi, 2459,7 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1223,1 min baş inək və camış mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 49,7 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cədvəl 32

Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə heyvanların və quşların sayı, min baş

	Yanvarın 1-i vəziyyətinə		Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
	2025-ci il	2024-cü il	%	+, -
İribuynuzlu mal-qara	2 459,7	2 507,7	98,1	-48,0
o cümlədən: inək və camışlar	1 223,1	1 235,1	99,0	-12,0
Qoyun və keçilər	6 850,2	7 060,6	97,0	-210,4
Donuzlar, baş	3 103	4 828	64,3	-1 725
Quşlar (müəssisələr üzrə)	12 485,4	11 647,5	107,2	837,9
ondan quşçuluq müəssisələri üzrə	12 091,5	11 265,0	107,3	826,5

2024-cü ildə quşçuluq müəssisələrində diri çəkiddə 82,3 min ton quş əti və 1148,7 milyon ədəd yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə bu müəssisələr üzrə cəmi quşların sayı 12091,5 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 248 ədəd yumurta alınmışdır.

Əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və məhsuldarlığı

	2024-cü il	2023-cü il	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən	
			%	+, -
<u>Bitkiçilik məhsullarının istehsalı, min ton</u>				
Dənli və dənli paxlalı bitkilər - cəmi	3 276,6	3 248,6	100,9	28,0
Pambıq	307,0	276,3	111,1	30,7
Dən üçün günəbaxan ¹⁾	31,2	29,3	106,6	1,9
Şəkər çuğunduru ¹⁾	289,1	219,8	131,5	69,3
Tütün, ton	6 478,3	6 336,2	102,2	142,1
Kartof	927,4	1 010,5	91,8	-83,1
Tərəvəz	1 838,9	1 825,6	100,7	13,3
Bostan məhsulları	490,6	438,2	111,9	52,4
Meyvə və giləmeyvə	1 317,9	1 261,3	104,5	56,6
Üzüm	205,1	224,5	91,4	-19,4
Yaşıl çay yarpağı, ton	1 069,5	1 123,8	95,2	-54,3
<u>Kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığı, sent/ha</u>				
Dənli və dənli paxlalı bitkilər - cəmi	31,0	33,0	93,9	-2,0
Pambıq	30,0	29,5	101,7	0,5
Dən üçün günəbaxan ¹⁾	21,9	25,9	84,6	-4,0
Şəkər çuğunduru ¹⁾	442,5	481,6	91,9	-39,1
Tütün	24,7	23,1	106,9	1,6
Kartof	193,3	199,6	96,8	-6,3
Tərəvəz	210,0	200,8	104,6	9,2
Bostan məhsulları	253,5	254,0	99,8	-0,5
Meyvə və giləmeyvə	70,7	70,7	100,0	-
Üzüm	93,1	113,3	82,2	-20,2
Yaşıl çay yarpağı	12,5	15,3	81,7	-2,8
<u>Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton</u>				
Ət (diri çəkiddə)	659,0	647,7	101,7	11,3
Ət (kəsilmiş çəkiddə)	386,3 ²⁾	379,7	101,7	6,6
Süd	2 298,5	2 284,0	100,6	14,5
Yumurta, milyon ədəd	2 300,8	2 188,2	105,1	112,6
Yun, ton	14 816,7	15 149,9	97,8	-333,2
Barama, ton	239,4	357,0	67,1	-117,6

¹⁾ ilkin çəkiddə

²⁾ ilkin məlumat

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4
2023			
Yanvar	2 618,1	1 288,8	7 751,7
Aprel	2 551,8	1 253,2	7 360,8
İyul	2 545,3	1 253,9	7 322,3
Oktyabr	2 533,2	1 251,5	7 223,2
2024			
Yanvar	2 507,7	1 235,1	7 060,6
Aprel	2 512,8	1 238,8	7 206,0
İyul	2 505,1	1 240,1	7 132,1
Oktyabr	2 489,3	1 235,3	7 005,7
2025			
Yanvar	2 459,7	1 223,1	6 850,2

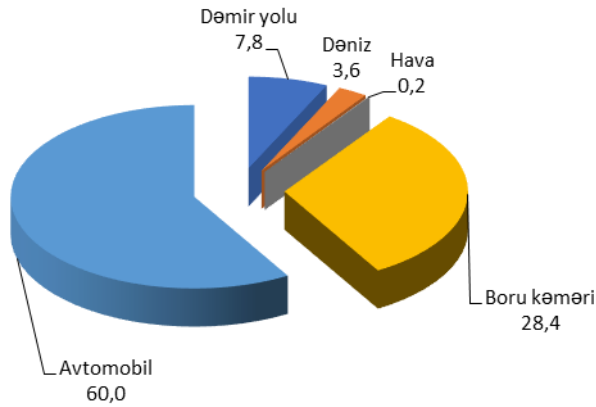
Nəqliyyat

2024-cü ildə yük və sərnişin daşımaları əvvəlki illə müqayisədə müvafiq olaraq 3,9 faiz və 8,5 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 238,8 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,6 faizi dəniz, 7,8 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 60,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 28,4 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 10

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 5,2 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 79,3 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ildə nəqliyyatçılar 2088,0 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 88,4 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,0 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2024-cü ildə 18,5 milyon ton yük, 8531,2 min sərnişin daşınmış, 2023-cü illə müqayisədə yük daşınmasında 1,4 faiz, sərnişin daşınmasında isə 18,7 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 369 vaqon yüklənmiş, 441 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 17,2 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 4,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,7 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2024-cü ildə daşınmış yüklərin həcmi 8621,4 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilə nisbətən 4,3 faiz azalmışdır. Yüklərin 48,9 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

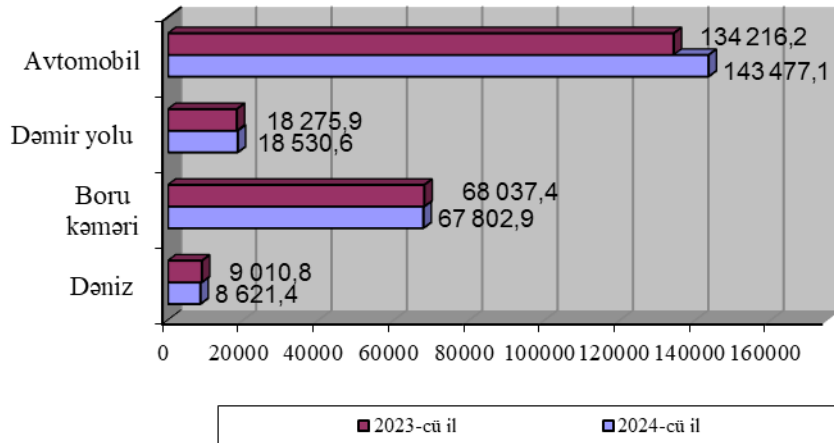
Dəniz limanları tərəfindən 14051,7 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 11315,8 min tonunu və ya 80,5 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2025-ci il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 653,0 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2023-cü ilə nisbətən 19,8 faiz artaraq 28,4 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 11

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 143,5 milyon ton yük, 1846,0 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki illə müqayisədə müvafiq olaraq 6,9 faiz və 9,0 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 95,1 faizi avtobus, 4,9 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 8,0 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 10,8 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 4,6 faiz artaraq 229,5 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 4014,7 min və ya 37,9 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 15,0 faiz artaraq 411,0 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 38752,1 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 76,0 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və il ərzində bu kəməər vasitəsilə 29470,9 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə nəql edilmiş neftin 82,0 faizini və ya 24172,5 min tonunu Azərbaycanda hasil edilən neft, 18,0 faizini və ya 5298,4 min tonunu isə Türkmənistan və Qazaxıstandan daxil olan neft təşkil etmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 40348,3 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilə nisbətən 2,7 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 56,6 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 22851,9 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2024-cü ilin yanvar - noyabr aylarında nəqliyyat dəhlizlərində daşınmış yüklərin həcmi 30254,8 min ton olmuşdur. Yüklərin 13906,7 min tonu və ya 46,0 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 9105,4 min tonu və ya 30,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 7242,7 min tonu və ya 23,9 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhlizlər vasitəsilə daşınmış yüklərin 57,0 faizini və ya 17245,6 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2024-cü il	2023-cü il	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	238 843,0	229 897,7	103,9
o cümlədən:			
Dəmir yolu	18 530,6	18 275,9	101,4
Dəniz	8 621,4	9 010,8	95,7
Hava	411,0	357,4	115,0
Boru kəməri	67 802,9	68 037,4	99,7
neft kəməri	38 752,1	39 753,2	97,5
qaz kəməri	29 050,8	28 284,2	102,7
Avtomobil	143 477,1	134 216,2	106,9

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2024-cü il	2023-cü il	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	96 960,2	93 272,7	104,0
o cümlədən:			
Dəmir yolu	6 968,4	6 739,5	103,4
Dəniz	6 970,7	4 052,3	172,0
Hava	3 414,3	3 017,2	113,2
Boru kəməri	66 161,3	67 014,2	98,7
neft kəməri	52 996,7	54 325,1	97,6
qaz kəməri	13 164,6	12 689,1	103,7
Avtomobil	13 445,5	12 449,5	108,0

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2024-cü il	2023-cü il	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	2 088 045,3	1 923 676,8	108,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	8 531,2	7 185,0	118,7
Dəniz	28,4	23,7	119,8
Hava	4 014,7	2 911,6	137,9
Metro	229 462,6	219 452,0	104,6
Avtomobil	1 846 008,4	1 694 104,5	109,0
avtobus	1 755 179,5	1 599 981,3	109,7
taksi	90 828,9	94 123,2	96,5

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2024-cü il	2023-cü il	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	39 411,8	33 840,0	116,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	377,0	313,6	120,2
Dəniz	13,1	11,1	118,0
Hava	7 888,8	5 279,8	149,4
Metro	2 708,3	2 590,2	104,6
Avtomobil	28 424,6	25 645,3	110,8
avtobus	26 723,9	23 903,3	111,8
taksi	1 700,7	1 742,0	97,6

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2024-cü il ərzində əvvəlki illə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 11,4 faiz artaraq 3601,7 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 71,2 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 34,3 faizi və ya 1235,0 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2024-cü ildə istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 77,5 milyard manat olmaqla 2023-cü ilə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,9 faiz artmış, ümumi dəyərin 80,3 faizini pərakəndə ticarət dövriyyəsi, 16,6 faizini əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin dəyəri, 3,1 faizini isə ictimai iaşə dövriyyəsi təşkil etmişdir.

Qeyri-dövlət sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2023-cü illə müqayisədə 4,8 faiz artaraq 74,4 milyard manata bərabər olmuş, onun 48,6 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 39

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2024-cü il, milyon manat	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	77 462,7	104,9
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti üzrə	3 061,5	107,6
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	74 401,2	104,8
ondan:		
fərdi sahibkarlar üzrə	36 124,0	102,9

Hesabat ilində bir istehlakçı orta hesabla ayda 632,7 manat və ya 2023-cü illə müqayisədə nominal ifadədə 38,1 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2024-cü ildə pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 62,2 milyard manatlıq, o cümlədən 34,1 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 28,1 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2023-cü illə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,9 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,1 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 6,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 40

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	2023-cü il		2024-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	4 298,0	102,9	4 493,8	103,4
Fevral	3 918,7	102,7	4 061,2	103,2
Mart	4 791,8	103,3	4 919,2	102,8
I rüb	13 008,5	103,0	13 474,2	103,1
Aprel	3 399,4	102,2	3 495,7	103,5
May	4 361,6	103,0	4 495,3	103,4
İyun	5 543,1	104,0	5 786,0	103,8
II rüb	13 304,1	102,8	13 777,0	104,0
Yanvar-iyun	26 312,6	103,0	27 251,2	103,4
İyul	4 771,9	103,7	5 012,6	103,1
Avqust	4 638,7	103,9	4 933,1	103,8
Sentyabr	5 164,9	105,0	5 503,5	104,0
III rüb	14 575,5	104,2	15 449,2	103,5
Yanvar-sentyabr	40 888,1	103,3	42 700,4	103,6
Oktyabr	5 285,1	105,0	5 642,6	104,3
Noyabr	5 105,3	106,1	5 524,7	104,7
Dekabr	7 719,2	107,6	8 335,2	103,7
IV rüb	18 109,6	106,4	19 502,5	104,0
Yanvar-dekabr	58 997,7	103,7	62 202,9	103,9

REAL SEKTOR

Hesabat ilində əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 508,0 manat və ya 2023-cü illə müqayisədə nominal ifadədə 23,8 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 278,8 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 229,2 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Cədvəl 41

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

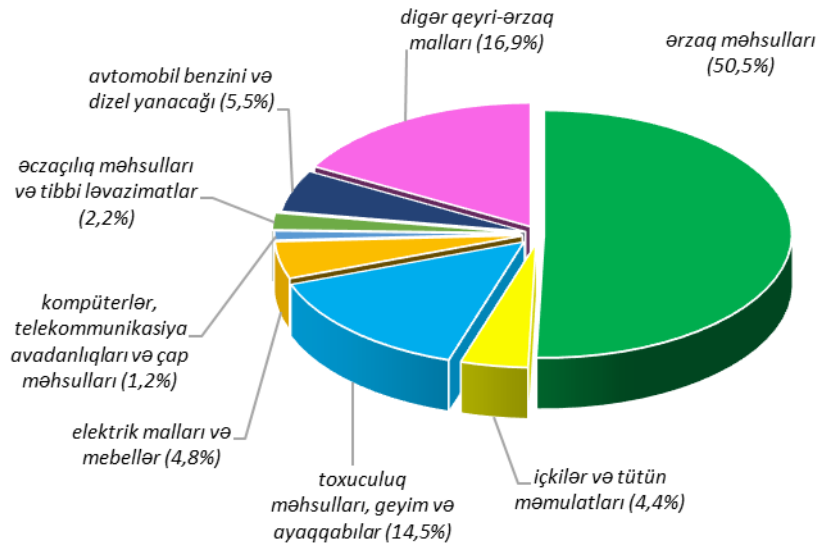
	2024-cü il, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	62 202,9	100,0	103,9
o cümlədən: ərzaq məhsulları	31 408,1	50,5	102,3
içkilər və tütün məmulatları	2 726,5	4,4	99,6
qeyri-ərzaq malları	28 068,3	45,1	106,3

2024-cü ildə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 54,9 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 14,5 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,5 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağına, 4,8 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,2 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,2 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 16,9 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
mal qrupları üzrə strukturu**

	2024-cü il, milyon manat	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	62 202,9	103,9
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	34 134,6	102,1
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	9 048,4	105,8
elektrik malları və mebellər	3 018,3	107,1
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	727,4	111,8
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	1 347,6	97,6
avtomobil benzini və dizel yanacağı	3 423,1	106,8
digər qeyri-ərzaq malları	10 503,5	107,2

2024-cü ildə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu

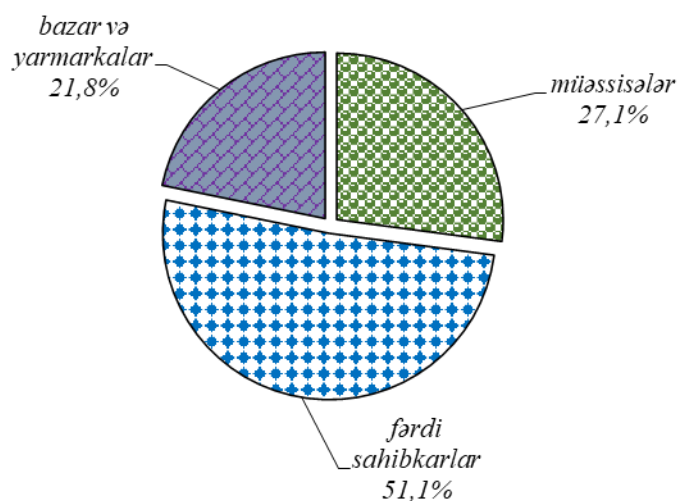

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə		Qeyri-ərzaq malları üzrə	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il				
Yanvar	2 399,8	102,2	1 898,2	103,6
Fevral	2 219,3	102,1	1 699,4	103,3
Mart	2 811,2	102,1	1 980,6	105,1
I rüb	7 430,3	102,1	5 578,2	104,1
Aprel	2 028,4	101,5	1 371,0	103,2
May	2 497,3	101,7	1 864,3	104,7
İyun	2 886,9	103,2	2 656,2	104,8
II rüb	7 412,6	102,0	5 891,5	104,3
Yanvar - iyun	14 842,9	102,1	11 469,7	104,2
İyul	2 684,4	102,3	2 087,5	105,4
Avqust	2 646,6	102,7	1 992,1	105,5
Sentyabr	2 777,9	102,7	2 387,0	107,8
III rüb	8 108,9	102,5	6 466,6	106,3
Yanvar - sentyabr	22 951,8	102,0	17 936,3	104,8
Oktyabr	2 882,1	104,1	2 403,0	106,0
Noyabr	2 839,1	105,3	2 266,2	107,1
Dekabr	4 340,4	107,0	3 378,8	108,4
IV rüb	10 061,6	105,5	8 048,0	107,2
Yanvar - dekabr	33 013,4	102,5	25 984,3	105,2
2024-cü il				
Yanvar	2 467,3	102,1	2 026,5	105,0
Fevral	2 259,1	102,1	1 802,1	104,6
Mart	2 817,2	101,3	2 102,0	105,0
I rüb	7 543,6	101,8	5 930,6	104,9
Aprel	2 031,0	102,0	1 464,7	105,9
May	2 504,2	101,7	1 991,1	105,7
İyun	2 957,6	102,2	2 828,4	105,4
II rüb	7 492,8	102,1	6 284,2	105,7
Yanvar - iyun	15 036,4	101,9	12 214,8	105,2
İyul	2 765,4	101,0	2 247,2	105,9
Avqust	2 770,3	101,6	2 162,8	106,6
Sentyabr	2 896,5	101,3	2 607,0	107,2
III rüb	8 432,2	101,4	7 017,0	106,6
Yanvar - sentyabr	23 468,6	101,8	19 231,8	105,7
Oktyabr	3 004,2	101,6	2 638,4	107,5
Noyabr	3 062,0	103,3	2 462,7	106,3
Dekabr	4 599,8	100,5	3 735,4	108,0
IV rüb	10 666,0	101,7	8 836,5	107,4
Yanvar - dekabr	34 134,6	102,1	28 068,3	106,3

Qrafik 13

**2024-cü ildə pərakəndə
ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Cədvəl 44

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2024-cü il, milyon manat	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	62 202,9	103,9
o cümlədən: miəssisələr üzrə	16 866,5	108,6
fərdi sahibkarlar üzrə	31 789,8	101,8
bazar və yarmarkalar üzrə	13 546,6	103,4

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış malların dəyəri 2023-cü illə müqayisədə 3,9 faiz artaraq 62,0 milyard manata bərabər olmuş, onun 51,2 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

2024-cü ildə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin 0,21 faizi informasiya sistemlərindən (internet, ekstranet və s.) istifadə edilməklə malların alqı-satqısı üzrə həyata keçirilən fəaliyyət sayəsində formalaşmışdır. 2023-cü illə müqayisədə elektron pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 7,7 faiz artaraq 129,0 milyon manat təşkil etmişdir.

İctimai iaşə xidmətləri

2024-cü ildə ictimai iaşə dövriyyəsi 2023-cü illə müqayisədə real ifadədə 13,2 faiz artaraq 2374,3 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 45

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2024-cü il, min manat	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Cəmi	2 374 288,0	113,2
o cümlədən: dövlət	21 515,9	107,4
qeyri-dövlət	2 352 772,1	113,3
ondan: fiziki şəxslər	1 147 536,1	112,0

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 51,7 faizi hüquqi şəxslərin, 48,3 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2023-cü illə müqayisədə 14,6 faiz artaraq 1205,2 milyon manat olmuşdur.

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2023-cü il		2024-cü il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	130 563,3	122,1	146 854,0	109,7
Fevral	124 930,1	121,9	148 044,0	116,0
Mart	159 272,8	122,0	157 185,1	96,8
I rüb	414 766,2	121,9	452 083,1	106,7
Aprel	154 468,9	130,9	162 398,0	103,8
May	174 062,0	131,6	187 329,4	106,2
İyun	195 536,8	116,0	228 171,1	114,5
II rüb	524 067,7	124,9	577 898,5	108,6
Yanvar-iyun	938 833,9	123,5	1 029 981,6	107,8
İyul	189 749,7	118,1	214 618,8	110,5
Avqust	186 101,4	119,1	212 186,8	110,9
Sentyabr	169 597,8	117,4	211 503,9	121,0
III rüb	545 448,9	118,3	638 309,5	113,8
Yanvar-sentyabr	1 484 282,8	121,2	1 668 291,1	110,0
Oktyabr	166 773,9	107,4	208 723,1	120,7
Noyabr	168 461,5	100,3	216 671,9	123,3
Dekabr	221 998,7	104,1	280 601,9	120,7
IV rüb	557 234,1	103,8	705 996,9	121,6
İllik	2 041 516,9	115,2	2 374 288,0	113,2

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2024-cü ildə əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2023-cü illə müqayisədə real ifadədə 8,6 faiz artaraq 12885,5 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 9698,8 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 75,3 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2024-cü il, milyon manat	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	12 885,5	108,6
o cümlədən: dövlət	2 872,5	107,9
qeyri-dövlət	10 013 ,0	108,8
ondan: fiziki şəxslər	3 186,7	111,0

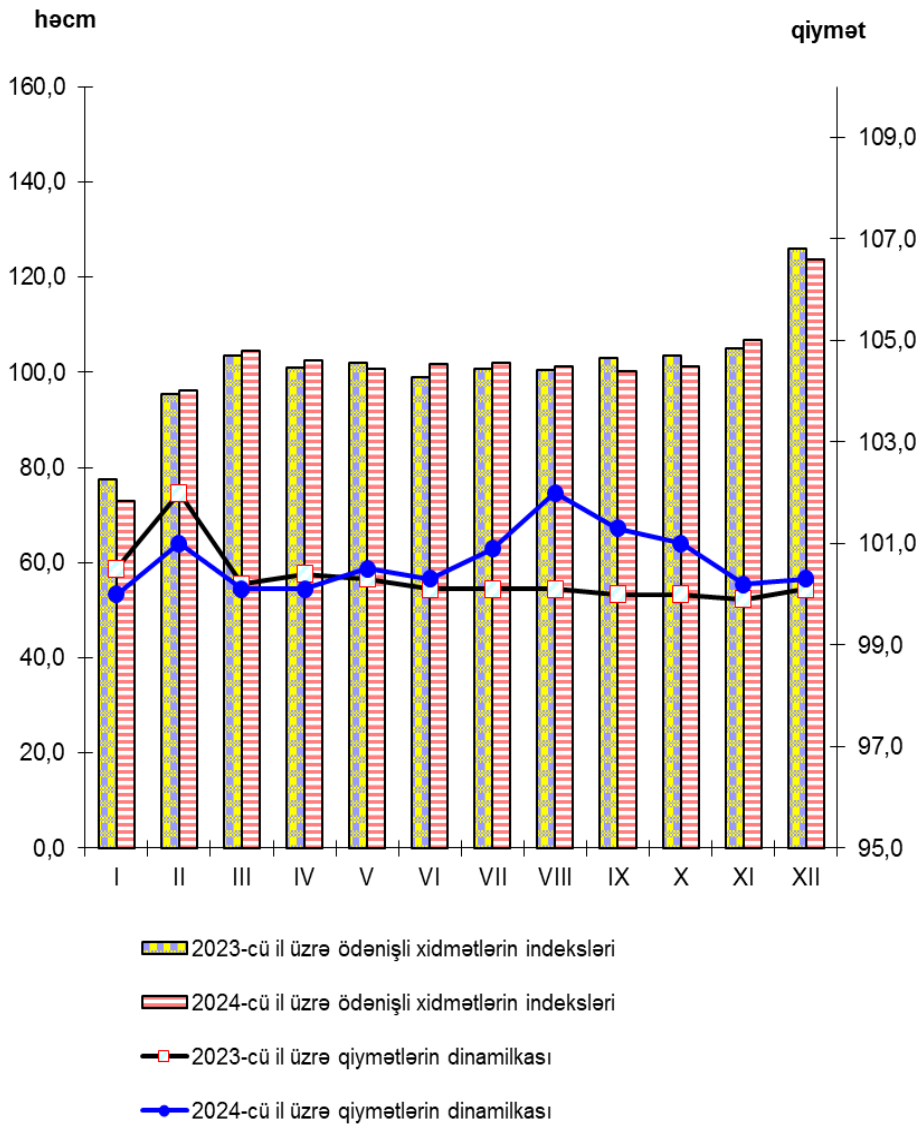
2024-cü ildə hər bir ölkə sakini orta hesabla 1262,9 manatlıq və ya 2023-cü illə müqayisədə nominal ifadədə 139,0 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2023-cü il			
Yanvar	108,5	110,2	103,4
Yanvar-fevral	111,1	112,3	107,4
Yanvar-mart	111,6	113,0	107,5
Yanvar-aprel	111,9	113,4	107,4
Yanvar-may	113,8	114,9	110,5
Yanvar-iyun	115,1	115,3	114,4
Yanvar-iyul	115,2	114,5	117,1
Yanvar-avqust	115,2	114,4	117,8
Yanvar-sentyabr	115,3	114,5	117,9
Yanvar-oktyabr	115,3	114,7	117,1
Yanvar-noyabr	114,6	114,1	116,0
Yanvar-dekabr	114,0	113,9	114,2
2024-cü il			
Yanvar	104,9	103,3	109,9
Yanvar-fevral	105,3	104,8	106,9
Yanvar-mart	105,8	105,3	107,3
Yanvar-aprel	106,3	106,5	105,8
Yanvar-may	106,3	106,9	104,7
Yanvar-iyun	106,9	107,2	106,1
Yanvar-iyul	107,4	107,4	107,2
Yanvar-avqust	108,0	107,7	109,0
Yanvar-sentyabr	108,3	107,6	110,3
Yanvar-oktyabr	108,3	107,6	110,4
Yanvar-noyabr	108,5	107,9	110,6
Yanvar-dekabr	108,6	107,8	111,0

Qrafik 14

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2023-cü il		2024-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	873,8	108,5	946,1	104,9
Fevral	851,1	114,0	919,1	105,6
Mart	883,2	112,6	962,2	106,6
I rüb	2 608,1	111,6	2 827,4	105,8
Aprel	895,9	112,8	986,4	108,0
May	916,6	121,6	998,9	106,6
İyun	907,5	122,0	1020,0	109,8
II rüb	2 720,0	118,7	3 005,3	108,1
Yanvar-iyun	5 328,1	115,1	5 832,7	106,9
İyul	914,5	115,7	1 050,0	110,1
Avqust	919,4	115,5	1 085,5	111,8
Sentyabr	945,9	115,8	1 100,6	110,1
III rüb	2 779,8	115,7	3 236,1	110,6
Yanvar-sentyabr	8 107,9	115,3	9 068,8	108,3
Oktyabr	979,2	115,6	1 123,6	108,5
Noyabr	1 028,4	110,5	1 202,1	110,3
Dekabr	1 296,1	111,2	1 491,0	108,2
IV rüb	3 303,7	112,0	3 816,7	109,0
İllik	11 411,6	114,0	12 885,5	108,6

Qiymət indeksləri

Cədvəl 50

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	101,0	104,9	102,2
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,5	96,4	100,0
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	99,3	94,2	98,8
qeyri neft-qaz sənayesi	100,5	105,2	102,6
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,3	107,1	104,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,4	102,5	98,8
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	100,3	100,5
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3	100,3
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	100,8*	119,5**	118,0***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	100,3*	98,0**	95,8***
o cümlədən:			
qeyri neft-qaz məhsulları	99,7*	119,6**	114,5***

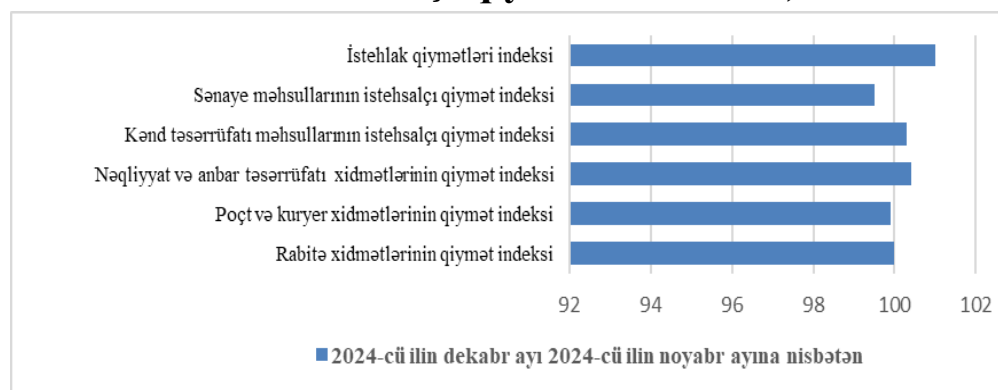
*2024-cü ilin noyabr ayı 2024-cü ilin oktyabr ayına nisbətən

**2024-cü ilin noyabr ayı 2023-cü ilin noyabr ayına nisbətən

***2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən

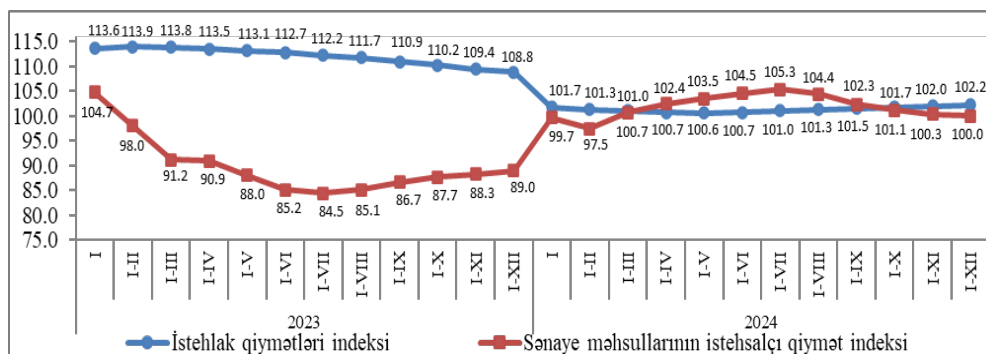
Qrafik 15

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 16

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2024-cü ilin dekabr ayında istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 101,0 faiz, 2024-cü ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 102,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Yanvar	101,0	113,6	113,6	101,2	117,5	117,5
Fevral	101,5	114,1	113,9	101,8	117,1	117,3
Mart	100,7	113,6	113,8	101,3	116,8	117,1
I rüb	103,2	-	113,8	104,4	-	117,1
Aprel	100,3	112,8	113,5	100,3	115,1	116,6
May	99,6	111,5	113,1	98,9	112,7	115,8
İyun	99,1	110,6	112,7	97,9	111,5	115,1
II rüb	100,7	-	111,6	100,2	-	113,1

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
İyul	99,3	109,4	112,2	98,5	109,7	114,3
Avqust	99,6	108,0	111,7	99,1	107,4	113,4
Sentyabr	100,3	105,1	110,9	100,6	104,5	112,4
III rüb	98,5	-	107,5	96,3	-	107,2
Oktyabr	100,4	103,9	110,2	100,8	103,1	111,4
Noyabr	99,8	102,6	109,4	99,6	101,5	110,4
Dekabr	100,5	102,1	108,8	101,0	100,8	109,6
IV rüb	100,5	-	102,9	101,0	-	101,8
2024-cü il						
Yanvar	100,5	101,7	101,7	101,1	100,7	100,7
Fevral	100,6	100,8	101,3	100,7	99,7	100,2
Mart	100,2	100,4	101,0	100,4	98,9	99,7
I rüb	101,3	-	101,0	102,3	-	99,7
Aprel	99,9	100,0	100,7	99,6	98,2	99,3
May	99,9	100,3	100,6	99,3	98,6	99,2
İyun	99,9	101,1	100,7	99,6	100,2	99,4
II rüb	100,2	-	100,4	99,5	-	99,0
İyul	100,9	102,7	101,0	100,2	102,0	99,7
Avqust	100,4	103,5	101,3	100,0	103,0	100,1
Sentyabr	100,3	103,5	101,5	100,5	102,9	100,4
III rüb	101,2	-	103,2	99,8	-	102,6
Oktyabr	100,3	103,4	101,7	100,5	102,6	100,6
Noyabr	100,7	104,4	102,0	101,4	104,4	101,0
Dekabr	101,0	104,9	102,2	102,0	105,5	101,3
IV rüb	101,5	-	104,2	102,5	-	104,2

	Qeyri-qida məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Yanvar	101,1	112,2	112,2	100,5	109,7	109,7
Fevral	100,4	112,2	112,2	102,0	111,4	110,6
Mart	100,3	111,6	112,0	100,2	110,8	110,6
I rüb	102,2	-	112,0	102,3	-	110,6

REAL SEKTOR

...sonu

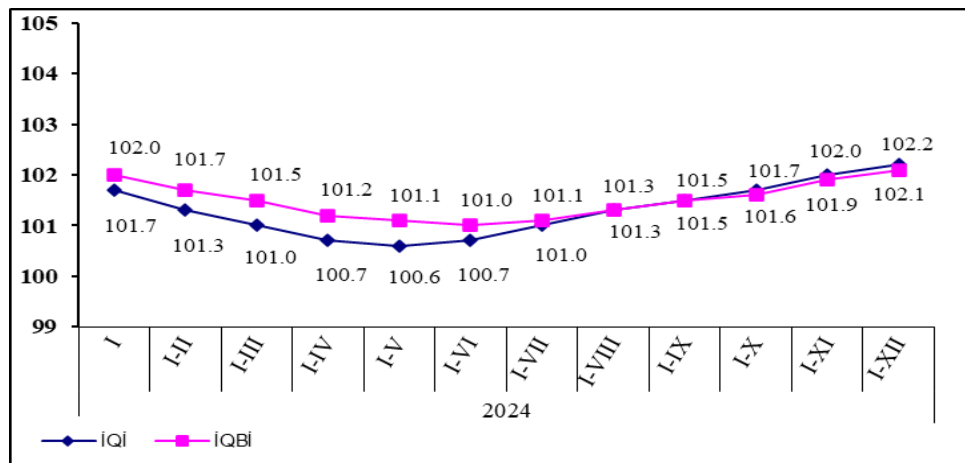
	Qeyri-qida məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il						
Aprel	100,3	111,3	111,8	100,4	110,7	110,7
May	100,1	110,7	111,6	100,3	110,5	110,6
İyun	100,1	110,3	111,4	100,1	109,8	110,5
II rüb	100,8	-	110,8	101,3	-	110,3
İyul	100,0	108,8	111,0	100,1	109,6	110,4
Avqust	100,0	108,3	110,6	100,1	108,9	110,2
Sentyabr	100,1	105,9	110,1	100,0	105,4	109,6
III rüb	100,2	-	107,6	100,3	-	107,9
Oktyabr	100,1	104,7	109,5	100,0	104,5	109,1
Noyabr	100,0	103,1	108,9	99,9	104,0	108,6
Dekabr	100,0	102,7	108,4	100,1	103,7	108,2
IV rüb	100,2	-	103,5	100,1	-	104,0
2024-cü il						
Yanvar	100,1	101,7	101,7	100,0	103,2	103,2
Fevral	100,1	101,4	101,6	101,0	102,3	102,7
Mart	100,0	101,1	101,4	100,1	102,2	102,5
I rüb	100,2	-	101,4	100,8	-	102,5
Aprel	100,1	100,9	101,3	100,1	102,0	102,4
May	100,2	101,0	101,2	100,5	102,2	102,4
İyun	100,1	101,0	101,2	100,3	102,4	102,4
II rüb	100,3	-	100,9	101,0	-	102,2
İyul	100,8	101,7	101,3	102,0	104,3	102,7
Avqust	100,1	101,8	101,3	101,3	105,6	103,0
Sentyabr	100,1	101,9	101,4	100,1	105,7	103,3
III rüb	101,1	-	101,8	103,2	-	105,2
Oktyabr	100,3	102,1	101,5	100,1	105,8	103,6
Noyabr	100,2	102,2	101,5	100,2	106,0	103,8
Dekabr	100,2	102,4	101,6	100,3	106,3	104,0
IV rüb	100,6	-	102,2	100,9	-	106,0

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2024-cü ilin dekabr ayında noyabr ayı ilə müqayisədə 100,5 faiz, əvvəlki

ilin dekabr ayı ilə müqayisədə 104,4 faiz, 2024-cü ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 102,1 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 17

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2024-cü ilin dekabr ayında qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 102,0 faiz, 2024-cü ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 101,3 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 52

Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	100,2	100,4	97,4	107,6
Ət və ət məhsulları	100,3	106,7	103,3	112,8
Balıq və balıq məhsulları	100,4	100,8	100,4	106,1
Süd və süd məhsulları, yumurta	102,0	102,8	98,7	107,0
Kərə və bitki yağları	101,7	106,6	97,8	102,3
Meyvələr	101,2	107,7	109,7	108,5
Tərəvəzlər	110,5	111,4	97,6	115,5

REAL SEKTOR

...ardı

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,3	101,7	100,6	108,6
Digər kateqoriyalara aid edilməyən qida məhsulları	100,3	103,5	101,9	111,1
Çay, qəhvə, kakao	101,1	102,8	100,7	112,1
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,2	104,9	104,0	108,0
Araq, brendi (konyak)	100,2	104,7	103,0	102,4
Tütün məmulatları	100,0	105,8	108,0	104,9

2024-cü ilin dekabr ayında qeyri-qida məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2024-cü ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 101,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 53

Qeyri-qida məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Parçalar	100,5	104,5	103,0	109,5
Geyim	100,4	102,5	101,5	106,6
Ayaqqabı	99,8	102,0	101,8	106,8
İnşaat materialları	100,2	102,7	100,8	103,1
Mebel və ev əşyaları	99,9	101,9	102,3	109,5
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,3	103,4	102,5	108,8
Məişət cihazları	100,6	100,4	100,7	106,0
Kiçik elektrik cihazları	100,8	101,2	100,6	105,9
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,5	102,6	101,9	107,4

REAL SEKTOR

...ardı

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	100,1	100,4	100,4	110,3
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	115,6
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,0	100,9	100,8	105,6
Minik avtomobilləri	99,5	100,0	100,8	102,0
Velosipedlər	100,2	100,6	100,1	106,2
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,3	101,9	101,2	106,5
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	107,1	103,6	104,3
Telefon aparatları	100,0	94,6	94,2	100,2
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,8	100,8	98,7	100,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	99,8	98,3	98,8	101,6
Oyuncaqlar	100,2	103,7	102,6	108,7
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,5	103,2	101,7	110,9
Kitablar	100,0	102,9	104,3	108,8
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	120,2	120,1	101,2
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,6	99,6	98,3	111,6
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,4	102,4	102,4	108,4
Zərgərlik məmulatları	100,5	112,3	106,8	108,6
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,1	99,9	100,6	108,1

REAL SEKTOR

2024-cü ilin dekabr ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi noyabr ayı ilə müqayisədə 100,3 faiz, 2024-cü ildə əvvəlki illə müqayisədə isə 104,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 54

Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin istehlak qiymətləri indeksləri

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,0	103,6	103,2	110,5
Ayaqqabıların təmiri	101,1	107,1	103,7	110,6
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,1	106,3	106,3	113,3
Soyuq su təchizati xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	234,8	167,4	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizati xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz təchizati xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	104,9	103,7	107,4
Məişət cihazlarının təmiri	100,1	104,9	103,5	111,8
Ev və məişət xidmətləri	100,3	102,9	102,2	108,2
Tibbi xidmətlər	100,5	103,6	102,0	103,7
Stomatoloji xidmətlər	100,8	105,4	103,7	109,5
Xəstəxana xidmətləri	101,3	102,8	102,5	103,7

REAL SEKTOR

...ardı

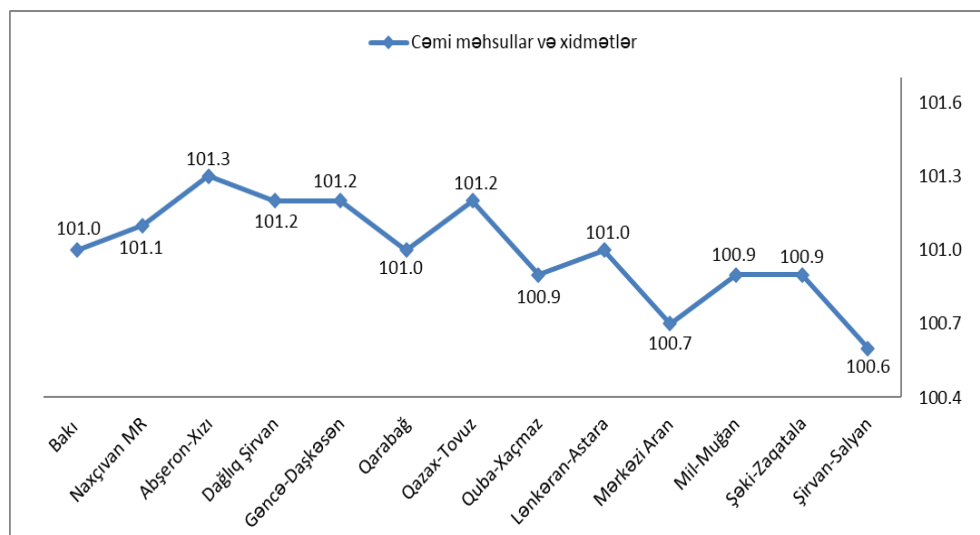
	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Avtomobillərin təmiri	100,3	103,2	102,6	108,4
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	102,3	101,3	101,8
Metro nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	125,0	114,9	130,6
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	115,9	109,6	116,9
Hava nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	104,0	126,3	92,8	110,3
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,1	127,6	117,2	102,2
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,9	93,7	98,7	110,1
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	103,0	101,7	101,1
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,6	104,7	102,7	111,7
Məhmanxana xidməti	100,0	102,3	101,4	106,7
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,4	106,0	104,0	110,0
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2024-cü ilin dekabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Qida məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-qida məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	101,0	101,8	100,1	100,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	101,1	101,9	101,0	100,0
Abşeron-Xızı	101,3	102,7	100,4	100,2
Dağlıq Şirvan	101,2	102,0	100,8	100,2
Gəncə-Daşkəsən	101,2	102,5	100,5	100,1
Qarabağ	101,0	101,7	100,0	100,7
Qazax-Tovuz	101,2	101,9	100,3	100,8
Quba-Xaçmaz	100,9	102,1	100,1	100,2
Lənkəran-Astara	101,0	101,9	100,1	100,6
Mərkəzi Aran	100,7	101,7	100,0	100,1
Mil-Muğan	100,9	101,8	99,9	100,6
Şəki-Zaqatala	100,9	102,0	100,0	100,0
Şərqi Zəngəzur
Şirvan-Salyan	100,6	101,3	100,1	100,0

Qrafik 18

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

REAL SEKTOR

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2024-cü ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 99,5 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 99,3 faiz, emal sənayesi üzrə 100,4 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymət indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 99,3 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,5 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 56

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,5	96,4	100,0
neft-qaz sənayesi	99,3	94,2	98,8
qeyri neft-qaz sənayesi	100,5	105,2	102,6
mədənçıxarma sənayesi	99,3	93,3	97,9
emal sənayesi	100,4	106,3	104,3
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2024-cü ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,3 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 99,9 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 100,8 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 99,3 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 101,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 57

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	100,3	107,1	104,7
bitkiçilik məhsulları	99,9	104,7	102,7
heyvandarlıq məhsulları	100,8	109,2	106,3
Meşə təsərrüfatı məhsulları	99,3	103,4	106,2
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	101,6	99,0	99,5

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, kuryer, rabitə, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər, bununla əlaqədar fəaliyyət və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2024-cü ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə qiymət indeksi 100,4 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,0 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə 103,0 faiz, anbar təsərrüfatı və yardımçı nəqliyyat xidmətləri üzrə isə 100,6 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə reklam xidmətləri üzrə 99,1 faiz, poçt və kuryer xidmətləri üzrə 99,9 faiz, rabitə xidmətləri üzrə 100,0 faiz, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər və bununla əlaqədar fəaliyyət xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri isə 100,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 58

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, kuryer, rabitə, proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər, bununla əlaqədar fəaliyyət və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri

	2024-cü ilin dekabr ayı 2024-cü ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü ilin dekabr ayı 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,4	102,5	98,8
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,0	99,9	97,9
sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	103,0	118,0	97,1
yardımçı nəqliyyat xidməti	100,0	100,1	100,1
anbar təsərrüfatı xidməti	100,9	111,1	106,3
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	100,3	100,5
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3	100,3
Proqram təminatının işlənməsi, bu sahədə məsləhətlər və bununla əlaqədar fəaliyyət xidmətlərinin qiymət indeksi	100,2	100,3	99,7
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	99,1	102,5	102,4

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2024-cü ilin noyabr ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 100,8 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 119,5 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 118,0 faiz təşkil etmişdir.

2024-cü ilin dekabr ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 402,81 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2024-cü ilin noyabr ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 100,3 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 98,0 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 95,8 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan qeyri neft-qaz məhsullarının qiymət indeksi 2024-cü ilin noyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə 99,7 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 119,6 faiz, 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 114,5 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2024-cü ilin IV rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi 2024-cü ilin III rübü ilə müqayisədə 103,3 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 102,8 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 103,3 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 59

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2024-cü ilin IV rübü 2024-cü ilin III rübünə nisbətən, faizlə	2024-cü ilin IV rübü 2023-cü ilin IV rübünə nisbətən, faizlə	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	103,3	111,9	109,9
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	102,8	114,1	111,3
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	103,3	111,9	109,8

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2024-cü il dekabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 23,1 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 29066,8 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 24277,5 milyon manatı və ya 83,5 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 94,1 faizi banklar, 5,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

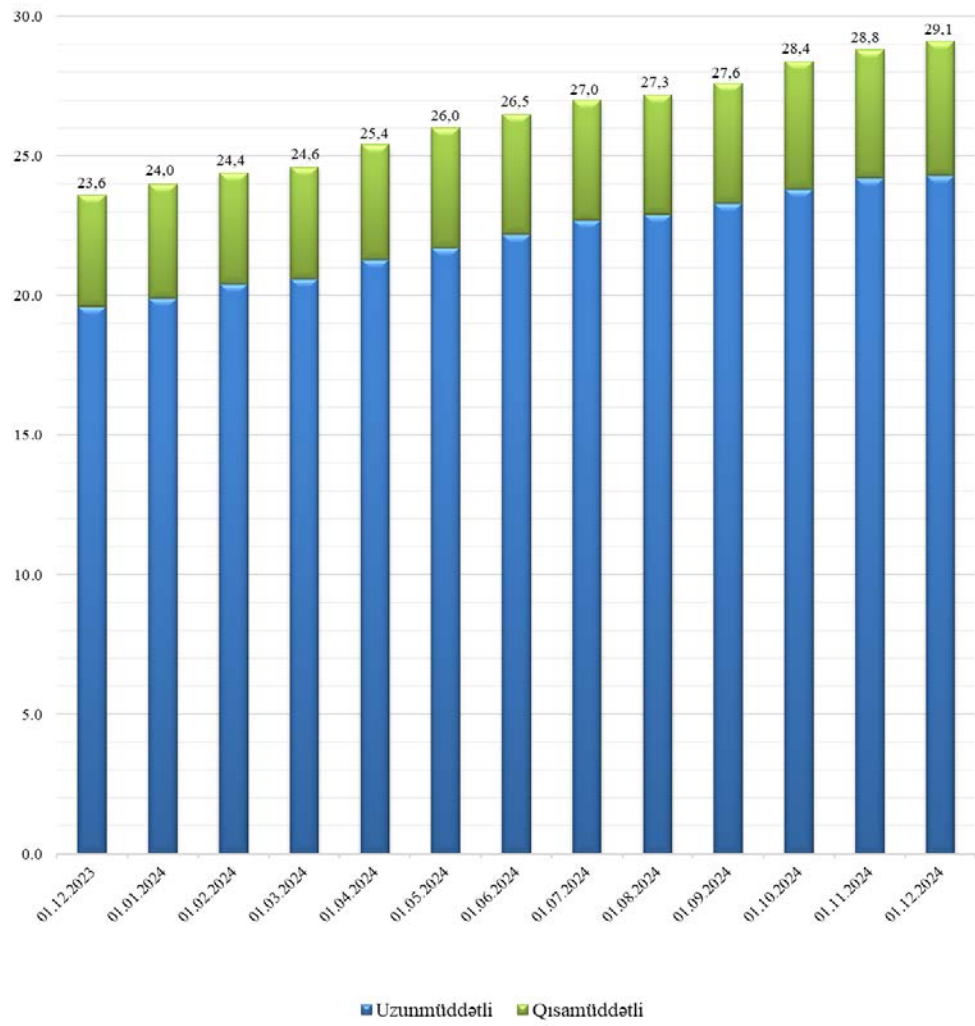
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 496,6 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 1,7 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 60

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2024-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	29066,8	123,1
o cümlədən:		
qısamüddətli	4789,3	119,1
uzunmüddətli	24277,5	123,9
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	496,6	112,8
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	1,7	x

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, milyard manat

Məşğulluq və işsizlik

2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5312,1 min nəfər olmuş, onlardan 5029,8 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

2024-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə muzzla çalışan işçilərin sayı 1775,3 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 884,4 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 890,9 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,6 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1743,7 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzzla çalışan işçilərin 22,8 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,5 faizi emal sənayesində, 6,7 faizi tikintidə, 3,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,8 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 18,5 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 18,5 faizi təhsil, 8,5 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,4 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,5 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,9 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 3,0 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,2 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,9 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

2024-cü il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı (min nəfər)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 775,3	884,4	890,9
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	57,3	22,4	34,9
Mədəncixarma sənayesi	32,9	11,2	21,7
Emal sənayesi	133,5	17,8	115,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	29,6	29,1	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	32,6	29,2	3,4
Tikinti	119,1	24,5	94,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	328,2	3,2	325,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	75,4	42,3	33,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	59,3	1,5	57,8
İnformasiya və rabitə	34,3	14,5	19,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	39,3	7,2	32,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	19,4	5,5	13,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	68,4	32,2	36,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	80,2	51,7	28,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	113,1	107,8	5,3
Təhsil	328,5	311,2	17,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	150,8	121,0	29,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,7	47,9	5,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	19,7	4,2	15,5

REAL SEKTOR

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 148,0 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 62

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı

Iqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	151,7
Mədəncixarma sənayesi	147,0
Emal sənayesi	148,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	151,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	154,1
Tikinti	152,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	154,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	143,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	152,5
İnformasiya və rabitə	147,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	150,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	144,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	143,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	150,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	155,6
Təhsil	139,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	141,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	150,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	136,8

2025-ci il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə Dövlət Məşğulluq Agentliyinin yerli qurumlarında qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı 217,2 min nəfər olmuş, onların 47,6 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta aylıq məbləği 394,9 manat olmuşdur.

Dövlət büdcəsi

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 34055,8 milyon manat, xərcləri 31038,1 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında yaranmış 3017,7 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 2,7 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 63

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	34055,8	100,0	30,06
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	1616,6	4,7	1,43
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	6616,9	19,4	5,84
Torpaq vergisi	47,4	0,1	0,04
Əmlak vergisi	308,4	0,9	0,27
Əlavə dəyər vergisi	8229,7	24,2	7,26
Sadələşdirilmiş vergi	361,7	1,1	0,32
Aksiz	1453,0	4,3	1,28
Yol vergisi	125,6	0,4	0,11
Mədən vergisi	148,6	0,4	0,13
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	1740,3	5,1	1,54
Digər daxilolmalar	13407,6	39,4	11,84

Daxilolmaların 24,2 faizi əlavə dəyər vergisi, 19,4 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,1 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,7 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,3 faizi aksizlər, 1,1 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,8 faizi vergilərin digər növləri, 39,4 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

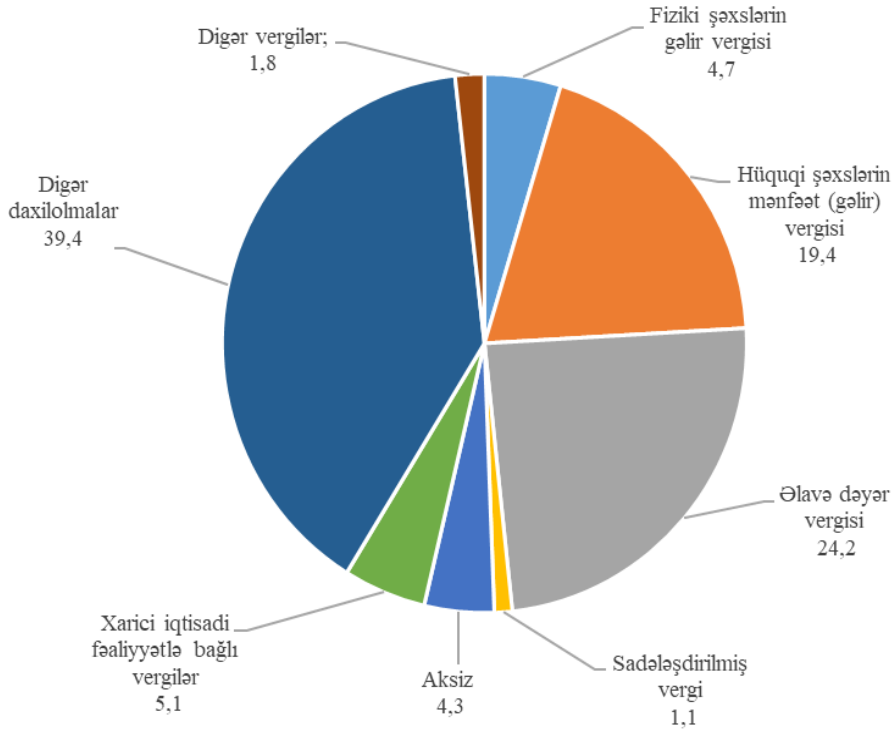
	2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	31038,1	100,0	27,40
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	3786,7	12,20	3,34
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	5746,5	18,51	5,07
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	2423,1	7,81	2,14
Təhsil	3691,9	11,90	3,26
Səhiyyə	1585,8	5,11	1,40
Sosial müdafiə və sosial təminat	3790,5	12,21	3,35
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	409,9	1,32	0,36
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	227,7	0,73	0,20
Kənd təsərrüfatı	774,5	2,50	0,68
Ətraf mühitin mühafizəsi	280,1	0,90	0,25
İqtisadi fəaliyyət	7075,5	22,80	6,25
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	1245,9	4,01	1,10

Büdcə vəsaitlərinin 22,80 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 18,51 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 12,21 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 12,20 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 11,90 faizi təhsilin, 7,81 faizi məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanlarının, 5,11 faizi səhiyyənin, 9,46 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

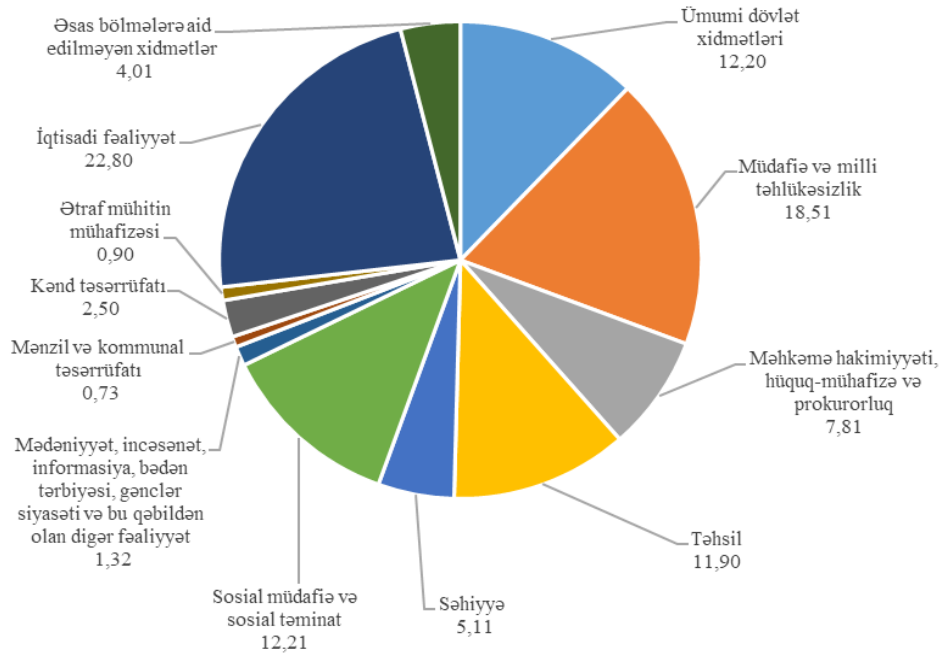
Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2023-cü il				
Yanvar	4006,5	145,9	1457,9	148,3
Fevral	1870,9	99,6	2202,5	129,4
Mart	2412,6	101,2	2906,6	98,7
I rüb	8290,0	118,3	6567,0	116,7
Aprel	3874,9	105,4	2362,8	93,1
May	1796,1	102,4	2212,6	97,0
İyun	1518,9	86,1	2920,9	117,5
II rüb	7189,9	99,9	7496,3	102,6
İyul	3286,7	88,9	3557,2	148,3
Avqust	1664,5	73,0	3029,2	107,5
Sentyabr	1645,3	74,2	2564,8	110,6
III rüb	6596,5	80,5	9151,2	121,5
Oktyabr	4336,4	93,7	3416,0	124,9
Noyabr	3228,8	165,7	2524,7	91,2
Dekabr	5594,8	3,3 d.	7302,8	120,0
IV rüb	13160,0	159,0	13243,5	114,2
2024-cü il				
Yanvar	3465,9	86,5	1723,6	118,2
Fevral	3045,0	162,8	3529,4	160,2
Mart	2723,2	112,9	3159,6	108,7
I rüb	9234,1	111,4	8412,6	128,1
Aprel	4025,3	103,9	2336,9	98,9
May	2746,4	152,9	2723,4	123,1
İyun	2837,0	186,8	2579,2	88,3
II rüb	9608,7	133,6	7639,5	101,9
İyul	3742,0	113,9	3406,3	95,8
Avqust	2638,6	158,5	2904,0	95,9
Sentyabr	2513,6	152,8	2811,8	109,6
III rüb	8894,2	134,8	9122,2	99,7
Oktyabr	3805,3	87,8	2933,9	85,9
Noyabr	2513,5	77,8	2929,9	116,0

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2024-cü ildə dövlət büdcəsinin gəlirləri 37164,2 milyon manat, xərcləri 37719,7 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 555,5 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 0,4 faizi qədər kəsir yaranmışdır.

Xarici ticarət

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 176 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 120 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 167 ölkədən idxal olunmuşdur.

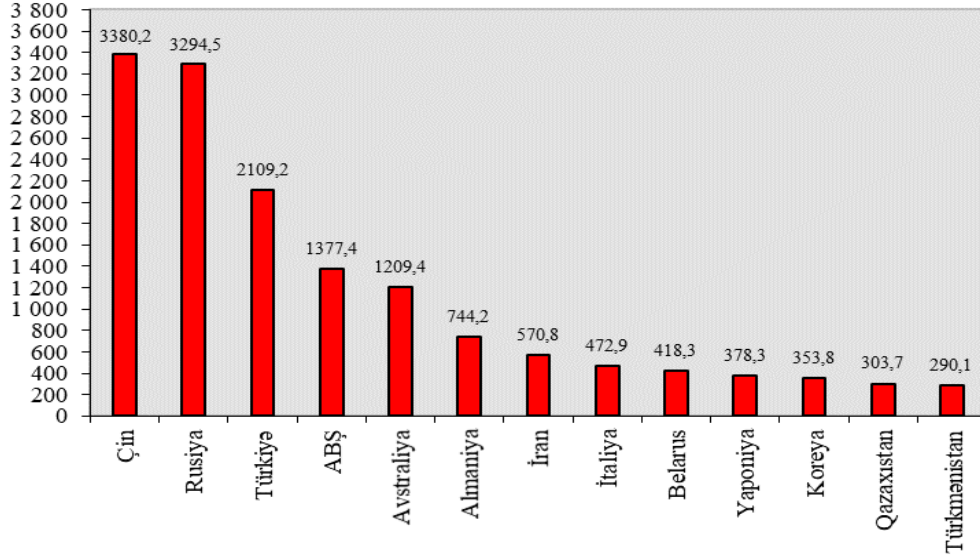
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 42813,7 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 24042,0 milyon dollar, idxalın dəyəri 18771,7 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 5270,3 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 1,1 faiz artmış, real ifadədə 3,1 faiz, o cümlədən ixrac 5,4 faiz azalmış, idxal isə 0,6 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 87,1 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, ABŞ, Almaniya, Avstraliya, Çexiya, Hindistan, Xorvatiya, İsrail, Gürcüstan, Bolqarıstan, Portuqaliya, Birləşmiş Krallıq, İran, Yunanıstan, Rumıniya, Belarus, İsveçrə, Qazaxıstan və Ukrayna ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,0 faizi Çinin, 17,6 faizi Rusiyanın, 11,2 faizi Türkiyənin, 7,3 faizi ABŞ-ın, 6,4 faizi Avstraliyanın, 4,0 faizi Almanıyanın, 3,0 faizi İranın, 2,5 faizi İtaliyanın, 2,2 faizi Belarusun, 2,0 faizi Yaponiyanın, 1,9 faizi Koreyanın, 1,6 faizi Qazaxıstanın, 1,5 faizi Türkmənistanın, 1,4 faizi Ukraynanın, 1,3 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,2 faizi İsveçrənin, hər biri 1,1 faiz olmaqla Fransa və Hindistanın, 1,0 faizi Özbəkistanın, hər biri 0,9 faiz olmaqla Braziliya və Kanadanın, 11,9 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında idxalda daha çox
paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri
(milyon ABŞ dolları)**

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, onlardan hazırlanan məmulatların, nəqliyyat vasitələrinin, mineral məhsulların, kimya sənayesi məhsullarının, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, toxuculuq materialları və məmulatlarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 2,0 faiz, təzə meyvə – 23,6 faiz, kərə yağ, digər süd yağları və pastaları – 77,0 faiz, bitki yağları – 15,3 faiz, xam şəkər – 4,2 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 11,0 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 10,7 faiz, çay – 3,3 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 39,6 faiz, mal əti – 55,3 faiz, təzə tərəvəz – 58,4 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 23,4 faiz, yük avtomobilləri – 18,3 faiz, mebellər – 40,5 faiz, sintetik yuyucu

XARİCİ SEKTOR

vasitələr – 9,3 faiz, qara metallardan çubuqlar – 66,4 faiz, məişət kondisionerləri – 44,1 faiz, mineral gübrələr – 18,7 faiz, avtobuslar – 3,3 dəfə, paltaryuyan maşınlar – 2,1 faiz, polipropilen – 22,8 faiz, sement – 0,3 faiz artmış, kartof idxalı isə 19,9 faiz, siqaretlər – 75,3 faiz, minik avtomobilləri – 9,1 faiz, dərman vasitələri – 25,8 faiz, polad prokatı – 6,5 faiz, qara metallardan borular – 10,3 faiz, rezin şinlər – 5,8 faiz, polietilen – 12,9 faiz, qara metallardan küncüklər – 13,0 faiz, məişət soyuducuları – 4,2 faiz azalmışdır.

Cədvəl 66

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	11261,8	45112,4	155,3	158,9
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	37951,0	63488,8	139,6	149,5
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	26403,4	151558,8	177,0	181,5
Kartof, ton	124573,5	35541,3	80,1	79,7
Təzə tərəvəz, ton	39509,8	22336,2	158,4	151,0
Təzə meyvə, ton	139319,3	151927,4	123,6	133,0
Çay, ton	12893,4	67715,5	103,3	104,5
Buğda, ton	1117277,3	241094,0	102,0	85,1
Bitki yağları, ton	131479,4	150722,1	115,3	113,6
Xam şəkər, ton	254877,4	149462,6	104,2	96,2
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	30721,7	113651,2	110,7	115,5
Unlu qənnadı məmulatları, ton	45935,2	120296,0	111,0	116,2
Siqaretlər, milyon ədəd	74,3	2080,4	24,7	32,0
Sement, ton	19147,1	3638,8	100,3	77,7
Dərman vasitələri, ton	17921,0	415764,1	74,2	96,0
Mineral gübrələr, ton	154423,7	67069,6	118,7	99,9
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	91677,4	93045,1	109,3	105,5

XARİCİ SEKTOR

...ardı

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Polietilen, ton	50991,6	62062,8	87,1	83,9
Polipropilen, ton	20830,0	26533,8	122,8	109,7
Rezin şinlər, ədəd	2217009	100420,7	94,2	94,4
Polad prokatı, ton	346537,8	290001,0	93,5	96,9
Qara metallardan çubuqlar, ton	111959,3	80335,9	166,4	184,2
Qara metallardan küncüklər, ton	26064,9	23101,1	87,0	83,4
Qara metallardan borular, ton	149893,3	242845,1	89,7	94,4
Məişət kondisionerləri, ədəd	273944	71957,7	144,1	131,6
Məişət soyuducuları, ədəd	34642	11955,5	95,8	112,2
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	225293	51667,7	102,1	97,8
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	740031	202777,7	123,4	113,9
Minik avtomobilləri, ədəd	74366	1417981,2	90,9	102,9
Avtobuslar, ədəd	378	66221,7	3,3 d.	8,8 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	7650	127387,8	118,3	125,6
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	1190617	102192,8	140,5	130,1

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəyə 74366 ədəd minik avtomobili, 7650 ədəd yük avtomobili, 378 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İdxal olunan malların 51,5 faizini avtomobil, 23,6 faizini hava, 12,6 faizini dəniz, 11,8 faizini dəmir yolu nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,5 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

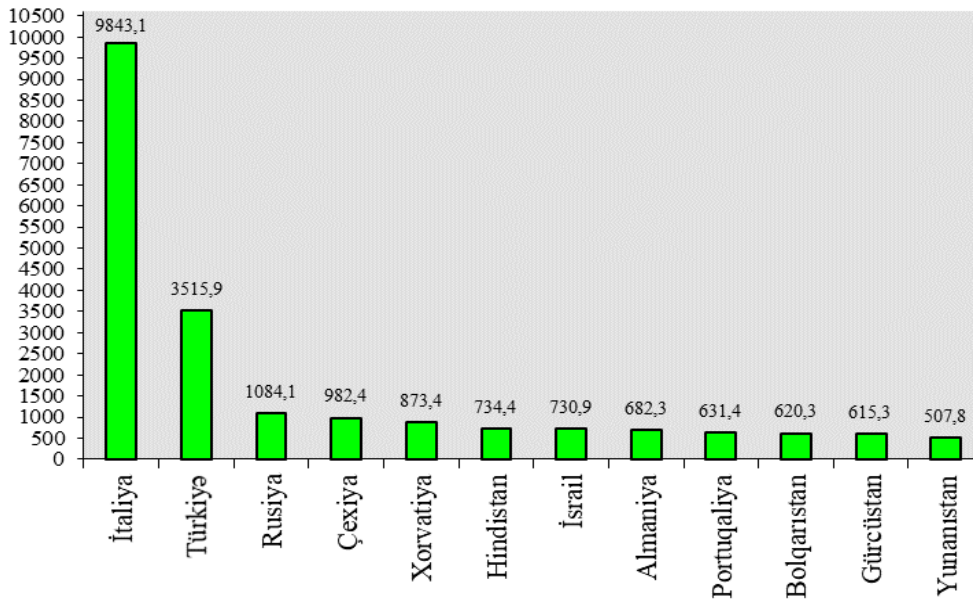
İxracın 40,4 faizini İtaliyaya, 14,4 faizini Türkiyəyə, 4,5 faizini Rusiyaya, 4,0 faizini Çexiyaya, 3,6 faizini Xorvatiyaya, hər biri 3,0 faiz olmaqla Hindistan və İsrailə, 2,8 faizini Almaniyaya, 2,6 faizini Portuqaliyaya, hər biri 2,5 faiz olmaqla Bolqarıstan və Gürcüstana, 2,1 faizini Yunanıstana, 1,7 faizini Rumıniyaya, 1,6 faizini Birləşmiş Krallığa, 1,1 faizini Tunisə,

XARİCİ SEKTOR

1,0 faizini Tailanda, 0,8 faizini İsveçrəyə, hər biri 0,7 faiz olmaqla İndoneziya, Serbiya, İspaniya və Ukraynaya, 5,6 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

Qrafik 23

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ixracda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri (milyon ABŞ dolları)

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 3090,6 milyon dollar təşkil etmiş və 2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 1,9 faiz artmış, real ifadədə isə 11,0 faiz azalmışdır. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (34,6 faiz), Türkiyəyə (16,4 faiz), Gürcüstana (8,2 faiz), İsveçrəyə (6,3 faiz), ABŞ-a (4,2 faiz), Qazaxıstana (3,8 faiz), Ukraynaya (3,4 faiz), Türkmənistana (2,4 faiz), Omana (2,1 faiz), Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (1,6 faiz), Almaniya (1,5 faiz), Belarusa (1,4 faiz), İtaliyaya (1,3 faiz), Niderlanda (1,3 faiz), Özbəkistana (1,2

faiz), Rumıniyaya (1,1 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliğinin, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin, şəkərin, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında 2023-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə tərəvəz ixracı 1,9 faiz, şəkər – 62,3 faiz, tütün – 3,1 dəfə, meyvə və tərəvəz konservləri – 14,3 faiz, bitki yağları – 72,1 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 63,0 faiz, çay – 4,5 faiz, pambıq lifi – 81,7 faiz, mineral gübrələr – 68,6 faiz, pambıq ipliği – 0,8 faiz, bentonit gili – 34,3 faiz artmış, təzə meyvə ixracı isə 2,0 faiz, kartof – 32,0 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 6,9 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 41,9 faiz, polipropilen – 24,0 faiz, polietilen – 18,3 faiz, elektrik enerjisi – 55,5 faiz, emal olunmamış alüminium – 16,6 faiz, sement klinkerləri – 2,3 faiz, qara metallardan çubuqlar – 4,1 faiz, qara metallardan borular – 8,9 faiz azalmışdır.

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ixracın 86,5 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 8,5 faizini avtomobil, 3,3 faizini dəmir yolu, 1,3 faizini hava, 0,4 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	162387,7	168054,7	101,9	106,8
Təzə meyvə, ton	386758,9	427967,5	98,0	97,0
Kartof, ton	48259,3	20478,4	68,0	66,3
Çay, ton	679,4	5998,4	104,5	101,6
Bitki yağları, ton	8639,5	14870,0	172,1	185,2
Marqarın, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	4199,0	7270,4	163,0	170,8
Şəkər, ton	49342,6	37481,7	162,3	165,4
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	10271,1	16001,0	114,3	135,6
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	12714,2	17162	93,1	100,3
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	171,7	5164,3	58,1	79,2
Tütün, ton	7254,3	22319,1	3,1 d.	4,4 d.
Bentonit gili, ton	208089,1	16420,7	134,3	128,3
Sement klinkerləri, ton	731388,8	44933,7	97,7	106,2
Mineral gübrələr, ton	511633,5	112783	168,6	155,5
Xam neft, min ton	21555,8	13304395,4	89,1	88,1
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	22103,1	12968772,2	96,6	95,1
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	64820,3	67931,1	66,1	69,5
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	374897,5	188180,6	53,8	50,8
Məy qaz, ton	457,2	183,6	4,6	38,4
Təbii qaz, milyon kub metr	23522,2	7604209,1	96,5	59,5
Təbii qaz, milyon kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	23668,6	7644011,5	104,1	82,6

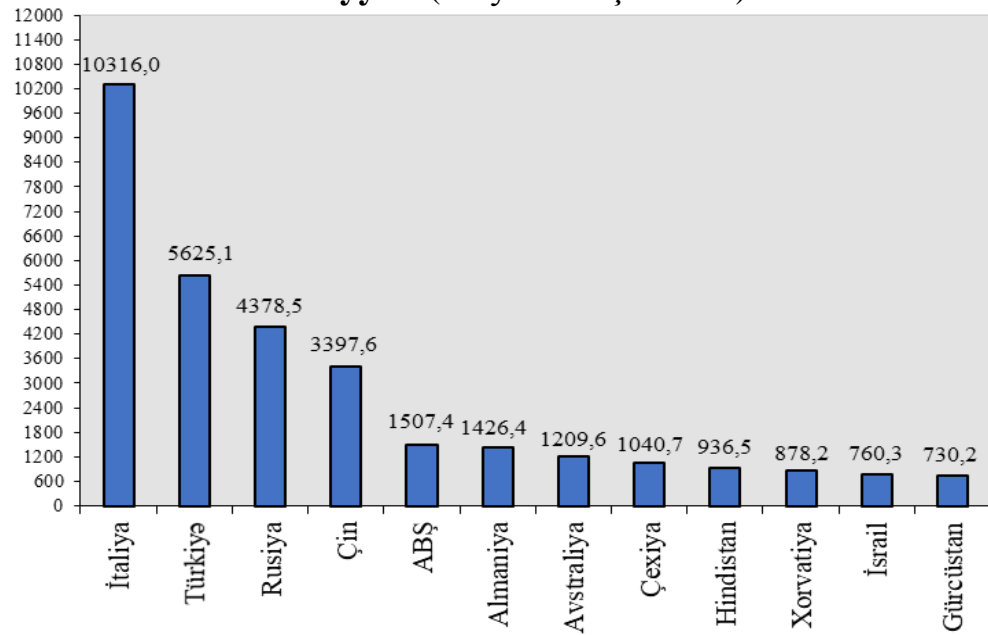
XARİCİ SEKTOR

...ardı

Malların adı	2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında		2023-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Elektrik enerjisi, min kVt.s	1745248,7	93934,0	44,5	24,8
Neft koksu, ton	186588,4	15894,0	83,9	27,8
Polietilen, ton	113904,5	127834,4	81,7	88,2
Polipropilen, ton	123731,4	144413,2	76,0	75,5
Pambıq lifi, ton	112958,8	169388,1	181,7	152,5
Pambıq ipliği, ton	10918,3	26991,4	100,8	88,9
Qara metallardan borular, ton	19215,9	21721,4	91,1	72,2
Qara metallardan çubuqlar, ton	52973,8	34074,5	95,9	98,1
Emal olunmamış alüminium, ton	27156,9	66069,8	83,4	85,5

Qrafik 24

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)

XARİCİ SEKTOR

Cədvəl 68

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycanın tərəfdaş ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri*

min ABŞ dolları

Ölkələr	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	43109552,2	18771689,8	24337862,4
o cümlədən:			
İtaliya	10315999,0	472917,9	9843081,1
Türkiyə	5625143,0	2109249,8	3515893,2
Rusiya	4378506,3	3294454,4	1084051,9
Çin	3397625,7	3380235,7	17390,0
Amerika Birləşmiş Ştatları	1507398,3	1377436,3	129962,0
Almaniya	1426446,3	744172,3	682274,0
Avstraliya	1209582,1	1209398,4	183,7
Çexiya	1040650,4	58273,2	982377,2
Hindistan	936509,2	202092,8	734416,4
Xorvatiya	878236,1	4795,3	873440,8
İsrail	760257,1	29313,2	730943,9
Gürcüstan	730222,9	114873,6	615349,3
Bolqarıstan	650050,4	29721,5	620328,9
Portuqaliya	645149,7	13792,2	631357,5
Birləşmiş Krallıq	641040,2	239719,7	401320,5
İran	583645,9	570776,2	12869,7
Yunanıstan	559865,5	52025,4	507840,1
Rumıniya	471499,9	66821,6	404678,3
Belarus	462601,4	418348,4	44253,0
İsveçrə	423545,5	229902,5	193643,0
Qazaxıstan	422281,6	303700,4	118581,2
Ukrayna	421145,8	258548,2	162597,6
Yaponiya	396197,3	378344,7	17852,6
Türkmənistan	365204,7	290091,2	75113,5
Koreya	354322,3	353821,8	500,5
Digər ölkələr	4506425,6	2568863,1	1937562,5

*Gömrük məlumatı

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2024-cü il ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 7,1 faiz artaraq 2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə 212705 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı”, “Emal sənayesi”, “İnformasiya və rabitə”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət” və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 69

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.01.2025-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayı görə, faizlə	01.01.2024-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
		Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
	CƏMİ	212705	195105	100,0	107,1
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və baliqçılıq	13132	12427	6,2	103,4
B	Mədəncıxarma sənayesi	1121	1121	0,5	104,2
C	Emal sənayesi	12615	12602	5,9	110,2
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	404	374	0,2	105,5
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	945	840	0,4	112,4
F	Tikinti	18742	18691	8,8	104,5
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	68044	68028	32,0	109,5
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	6374	6355	3,0	113,1
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	5629	5610	2,7	112,7

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

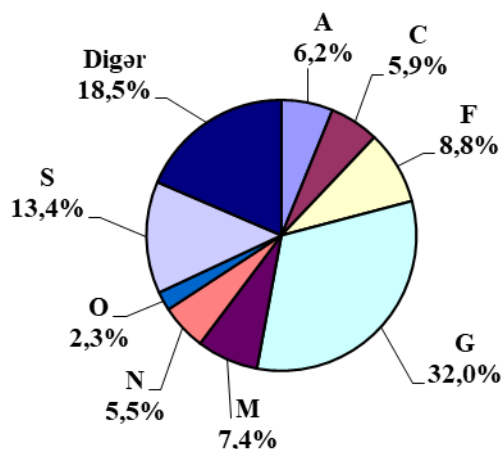
...ardı

Fəaliyyət növünün		01.01.2025-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayə görə, faizlə	01.01.2024-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	6420	6362	3,0	109,6
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2524	2486	1,2	104,7
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	3073	2804	1,4	107,4
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	15709	14983	7,4	109,3
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	11717	11576	5,5	108,2
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4821	-	2,3	99,1
P	Təhsil	6619	4448	3,1	107,4
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	3209	2716	1,5	105,7
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	3063	2580	1,4	109,3
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	28443	21102	13,4	101,3
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	101	-	0,1	102,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 70

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü (2025-ci il yanvarın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10567	5,0	1742	0,8	200396	94,2	19541	9,2	4023	1,9
o cümlədən:										
A	496	3,8	69	0,5	12567	95,7	287	2,2	154	1,2
B	36	3,2	1	0,1	1084	96,7	253	22,6	37	3,3
C	208	1,6	9	0,1	12398	98,3	1086	8,6	523	4,1
D	281	69,6	-	-	123	30,4	21	5,2	15	3,7
E	287	30,4	4	0,4	654	69,2	46	4,9	28	3,0
F	492	2,6	18	0,1	18232	97,3	1655	8,8	423	2,3

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

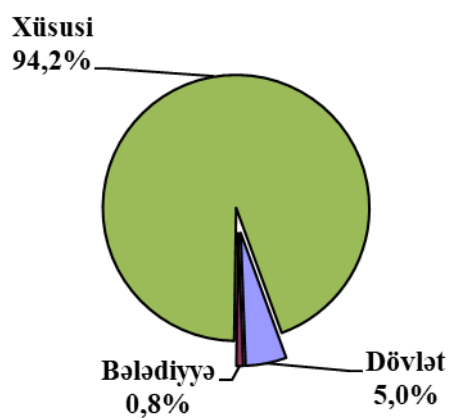
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	713	1,0	1	0,0	67330	99,0	5676	8,3	1172	1,7
H	232	3,6	3	0,1	6139	96,3	656	10,3	118	1,9
İ	46	0,8	1	0,0	5582	99,2	1945	34,6	202	3,6
J	229	3,6	1	0,0	6190	96,4	582	9,1	167	2,6
K	159	6,3	2	0,1	2363	93,6	173	6,9	112	4,4
L	108	3,5	-	-	2965	96,5	204	6,6	71	2,3
M	594	3,8	3	0,0	15112	96,2	2048	13,0	343	2,2
N	224	1,9	5	0,0	11488	98,1	2568	21,9	215	1,8
O	3214	66,7	1607	33,3	-	-	-	-	-	-
P	2199	33,2	-	-	4420	66,8	298	4,5	74	1,1
Q	503	15,7	-	-	2706	84,3	218	6,8	56	1,7
R	417	13,6	5	0,2	2641	86,2	151	4,9	41	1,3
S	128	0,5	13	0,0	28302	99,5	1577	5,5	272	1,0
U	1	1,0	-	-	100	99,0	97	96,0	-	-

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (33,6%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (14,1%), “Tikinti” (9,1%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,5%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (6,3%), “Emal sənayesi” (6,2%) və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” (5,7%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

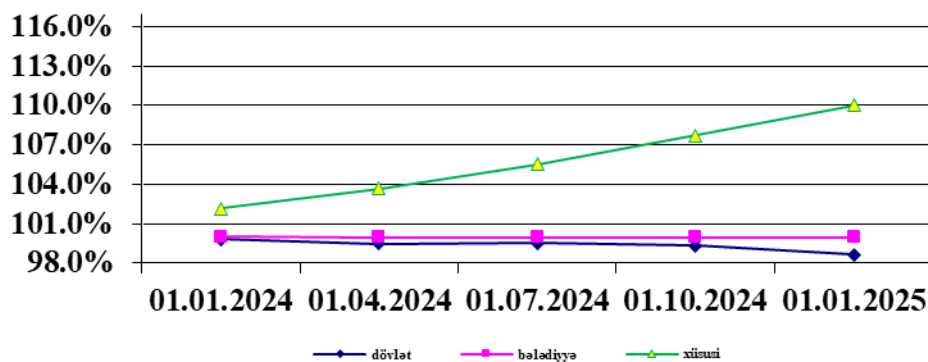
Qrafik 26

Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

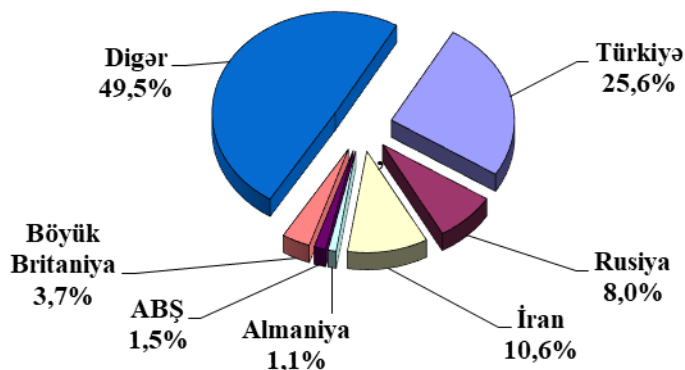

Qrafik 27

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrədə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (25,6%), İran (10,6%), Rusiya (8,0%), Böyük Britaniya (3,7%), ABŞ (1,5%) və Almaniya (1,1%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 71

Statistik vahidlərin demografiyası

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	212705	14865	7,0	698	0,3
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	13132	544	4,1	25	0,2
Mədəncixarma sənayesi	1121	51	4,5	7	0,6
Emal sənayesi	12615	1216	9,6	37	0,3

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	404	21	5,2	-	-
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	945	60	6,3	5	0,5
Tikinti	18742	855	4,6	48	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	68044	5915	8,7	99	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	6374	750	11,8	17	0,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	5629	635	11,3	9	0,2
İnformasiya və rabitə	6420	566	8,8	12	0,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2524	186	7,4	67	2,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	3073	177	5,8	18	0,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	15709	1411	9,0	79	0,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	11717	901	7,7	14	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4821	14	0,3	74	1,5
Təhsil	6619	531	8,0	80	1,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	3209	185	5,8	11	0,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	3063	273	8,9	15	0,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	28443	572	2,0	81	0,3
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	101	2	2,0	-	-

2024-cü il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 14,2 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 11,6 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 11,5 faizi “Təhsil”, 11,3

faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 10,6 faizi “Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat”, 9,6 faizi “Maliyyə və sığorta fəaliyyəti” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 39,8 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 9,5 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 8,2 faizi “Emal sənayesi”, 6,1 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 5,8 faizi “Tikinti”, 5,0 faizi “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 72

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	212705	14865	7,0	698	0,3
o cümlədən:					
Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10567	113	1,1	250	2,4
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1742	-	-	-	-
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	200396	14752	7,4	448	0,2
ondan:					
xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	19541	1316	6,7	50	0,3
birgə müəssisələr	4023	239	5,9	11	0,3

2024-cü il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 99,2 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 8,9 faizi tam xarici investisiyalı, 1,6 faizi birgə mülkiyyətli) müəssisələrin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

İqtisadi rayonlar	01.01.2025-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2024-cü il ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2024-cü il ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
		CƏMİ	212705	14865	7,0
Bakı şəhəri	140631	11571	8,2	327	0,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2921	307	10,5	57	2,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	13929	1067	7,7	50	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2610	74	2,8	14	0,5
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	5783	231	4,0	30	0,5
Qarabağ iqtisadi rayonu	5353	341	6,4	20	0,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	4306	172	4,0	25	0,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	5048	136	2,7	19	0,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	8111	219	2,7	34	0,4
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	5728	179	3,1	42	0,7
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	5945	106	1,8	19	0,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	6003	184	3,1	37	0,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1295	167	12,9	4	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	5042	111	2,2	20	0,4

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 66,1 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 77,8 faizi Bakıda, 7,2 faizi Abşeron-Xızı, 2,3 faizi Qarabağ, 2,1 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikası, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda (12,9%), Naxçıvan Muxtar Respublikasında (10,5%), Bakı şəhərində (8,2%), Abşeron-Xızı iqtisadi rayonunda (7,7%) və Qarabağ iqtisadi rayonunda (6,4%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 327, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 57, Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu üzrə 50, Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu üzrə 42, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 37, Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu üzrə 34, Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu üzrə 30, Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu

üzrə 25, Qarabağ və Şirvan-Salyan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 20, Quba-Xaçmaz və Mil-Muğan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 19, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 14 və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu üzrə 4 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq “işçilərin orta siyahı sayı” və “illik gəlir” meyar göstəriciləri əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 74

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	178061	100,0	91,3
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11829	6,7	95,2
Mədəncıxarma sənayesi	882	0,5	78,7
Emal sənayesi	10850	6,1	86,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	191	0,1	51,1

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	599	0,3	71,3
Tikinti	16438	9,2	87,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	62278	35,0	91,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5511	3,1	86,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	5031	2,8	89,7
İnformasiya və rabitə	5768	3,2	90,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1960	1,1	78,8
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2482	1,4	88,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	13830	7,8	92,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	10986	6,2	94,9
Təhsil	4122	2,3	92,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2169	1,2	79,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2385	1,3	92,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20750	11,7	98,4

Göründüyü kimi, 2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 91,3 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (35,0%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (11,7%), “Tikinti” (9,2%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,8%) və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (6,7%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	12026	100,0	6,2
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	405	3,4	3,2
Mədəncixarma sənayesi	134	1,1	12,0
Emal sənayesi	1176	9,8	9,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	42	0,3	11,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	75	0,6	8,9
Tikinti	1509	12,6	8,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	4133	34,4	6,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	594	4,9	9,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	435	3,6	7,8
İnformasiya və rabitə	429	3,6	6,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	435	3,6	17,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	251	2,1	8,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	901	7,5	6,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	458	3,8	4,0
Təhsil	234	2,0	5,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	377	3,1	13,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	136	1,1	5,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	302	2,5	1,4

2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 6,2 faizini kiçik sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

vasitələrinin təmiri” (34,4%), “Tikinti” (12,6%), “Emal sənayesi” (9,8%) və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,5%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 76

Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	4150	100,0	2,1
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	169	4,1	1,4
Mədənçıxarma sənayesi	54	1,3	4,8
Emal sənayesi	458	11,0	3,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizəti	120	2,9	32,1
Su təchizəti; tullantıların təmizlənməsi və emalı	120	2,9	14,3
Tikinti	634	15,3	3,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1423	34,3	2,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	188	4,5	3,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	120	2,9	2,1
İnformasiya və rabitə	139	3,4	2,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	62	1,5	2,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	58	1,4	2,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	202	4,9	1,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	105	2,5	0,9
Təhsil	75	1,8	1,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	125	3,0	4,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	51	1,2	2,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	47	1,1	0,2

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLER

2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiona təşkilatlarının ümumi sayının 2,1 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (34,3%), “Tikinti” (15,3%), “Emal sənayesi” (11,0%) və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (4,9%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 77

İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiona təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	868	100,0	0,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	24	2,8	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	51	5,9	4,5
Emal sənayesi	118	13,6	1,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	21	2,4	5,6
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	46	5,3	5,5
Tikinti	110	12,7	0,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	194	22,3	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	62	7,1	1,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	24	2,8	0,4
İnformasiya və rabitə	26	3,0	0,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	29	3,3	1,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	13	1,5	0,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	50	5,8	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	27	3,1	0,2
Təhsil	17	2,0	0,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	45	5,2	1,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	8	0,9	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	3	0,3	0,0

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,4 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (22,3%), “Emal sənayesi” (13,6%), “Tikinti” (12,7%) və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” (7,1%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 78

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2025-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	178061	100,0
Bakı şəhəri	122269	68,7
Naxçıvan Muxtar Respublikası	1538	0,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	12178	6,8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1826	1,0
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	4380	2,5
Qarabağ iqtisadi rayonu	3984	2,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	3056	1,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3908	2,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	6574	3,7
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	4120	2,3
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4826	2,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4475	2,5
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	882	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	4045	2,3

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 68,7 faizi Bakıda, 6,8 faizi Abşeron-Xızı, 3,7 faizi Lənkəran-Astara, 2,7 faizi Mil-Muğan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 79

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2025-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	12026	100,0
Bakı şəhəri	8782	73,0

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

İqtisadi rayonlar	...ardı	
	01.01.2025-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
Naxçıvan Muxtar Respublikası	201	1,7
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	736	6,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	132	1,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	313	2,6
Qarabağ iqtisadi rayonu	197	1,6
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	238	2,0
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	246	2,1
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	258	2,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	281	2,3
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	177	1,5
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	264	2,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	51	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	150	1,3

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 73,0 faizi Bakıda, 6,1 faizi Abşeron-Xızı, 2,6 faizi Gəncə-Daşkəsən, 2,3 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 80

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2025-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	4150	100,0
Bakı şəhəri	2850	68,7
Naxçıvan Muxtar Respublikası	91	2,2
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	240	5,8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	49	1,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	110	2,6
Qarabağ iqtisadi rayonu	87	2,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	88	2,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	111	2,7
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	94	2,3
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	109	2,6

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

İqtisadi rayonlar	01.01.2025-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	...ardı
		Ümumi sayə görə, faizlə
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	74	1,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	133	3,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	23	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	91	2,2

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 68,7 faizi Bakıda, 5,8 faizi Abşeron-Xızı, 3,2 faizi Şəki-Zaqatala, 2,7 faizi Quba-Xaçmaz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 81

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2025-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	868	100,0
Bakı şəhəri	664	76,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	18	2,1
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	66	7,6
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	3	0,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	21	2,4
Qarabağ iqtisadi rayonu	11	1,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	13	1,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	10	1,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7	0,8
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	14	1,6
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	8	0,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	10	1,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	5	0,6
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	18	2,1

İri sahibkarlıq subyektlərinin 76,5 faizi Bakıda, 7,6 faizi Abşeron-Xızı, 2,4 faizi Gəncə-Daşkəsən, 2,1 faizi (hər biri üzrə) Naxçıvan Muxtar Respublikası və Şirvan-Salyan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin məlumatına əsasən 2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 389 mini keçmişdir.

Cədvəl 82

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.01.2025-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMI	1389792	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	515244	37,1
Mədəncixarma sənayesi	1279	0,1
Emal sənayesi	28700	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	93	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1183	0,1
Tikinti	29280	2,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	262598	18,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	156994	11,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	51640	3,7
İnformasiya və rabitə	14474	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3820	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	17468	1,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	31950	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	27466	2,0
Təhsil	17988	1,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	8115	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	17501	1,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	128402	9,2
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	75597	5,4

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 83

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.01.2025-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1389792	100,0
Bakı şəhəri	368023	26,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	47803	3,4
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	72677	5,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	40785	2,9
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	86816	6,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	88505	6,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	109477	7,9
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	85103	6,1
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	141872	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	98641	7,1
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	72469	5,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	95149	6,8
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	6294	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	76178	5,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (26,5%), Lənkəran-Astara (10,2%), Qazax-Tovuz (7,9%) və Mərkəzi Aran (7,1%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışdır.

Cədvəl 84

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	1066371	100,0	323421	100,0
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	381856	35,8	133388	41,3

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLER

...ardı

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
Mədənçixarma sənayesi	1205	0,1	74	0,0
Emal sənayesi	22509	2,1	6191	1,9
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	86	0,0	7	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1093	0,1	90	0,0
Tikinti	28268	2,7	1012	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	205364	19,3	57234	17,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	151785	14,2	5209	1,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iasə	43069	4,0	8571	2,7
İnformasiya və rabitə	11388	1,1	3086	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2825	0,3	995	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	12247	1,1	5221	1,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	21312	2,0	10638	3,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	17418	1,6	10048	3,1
Təhsil	6241	0,6	11747	3,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4997	0,5	3118	1,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	14893	1,4	2608	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	81429	7,6	46973	14,5
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	58386	5,5	17211	5,3

Fərdi sahibkarların 76,7 faizini kişilər, 23,3 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 36,6 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət sahəsində 25,9 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 21,8 faizini təşkil edir.

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMI	1066371	100,0	323421	100,0
Bakı şəhəri	275558	25,8	92465	28,6
Naxçıvan Muxtar Respublikası	34786	3,3	13017	4,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	56487	5,3	16190	5,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	33704	3,2	7081	2,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	64196	6,0	22620	7,0
Qarabağ iqtisadi rayonu	71597	6,7	16908	5,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	78416	7,3	31061	9,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	66598	6,2	18505	5,7
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	109334	10,2	32538	10,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	76373	7,2	22268	6,9
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	60898	5,7	11571	3,6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	73226	6,9	21923	6,8
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	4878	0,5	1416	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	60320	5,7	15858	4,9

Sahibkar qadınların 28,6 faizi Bakıda, 10,1 faizi Lənkəran-Astara, 9,6 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Qazax-Tovuz (28,4%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (27,2%), Gəncə-Daşkəsən (26,1%), Bakı (25,1%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2024-cü ildə ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilə nisbətən 6,4 faiz artaraq 83093,4 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 8144,1 manat olmuşdur.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 73409,4 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 86

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2024-cü il	2023-cü il ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	83093,4	78124,2	106,4
hər nəfərə, manat	8144,1	7694,0	105,9
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	73409,4	69001,2	106,4
hər nəfərə, manat	7194,9	6795,5	105,9

^{*)} 2023-cü ilin göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlu çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2023-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,0 faiz artaraq 996,8 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3716,9 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 946,9 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 960,7 manat, özəl müəssisələrdə isə 1034,2 manat olmuşdur.

Cədvəl 87

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	996,8	960,7	1 034,2
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	577,7	549,6	598,3
Mədənçıxarma sənayesi	3 539,7	2 322,7	4 178,6
Emal sənayesi	900,2	1 290,9	844,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 104,5	1 094,2	1 635,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	723,3	668,1	1 197,7
Tikinti	1 083,2	1 053,9	1 090,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	675,3	968,8	672,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 381,2	1 481,4	1 251,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işə	744,4	1 745,9	708,7
İnformasiya və rabitə	1 660,9	1 469,1	1 799,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 671,3	3 256,6	2 534,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1 063,5	1 205,2	1 009,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 675,1	1 140,8	2 146,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	610,0	538,0	769,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 381,6	1 425,0	490,9
Təhsil	750,3	741,8	912,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	845,2	876,2	711,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	741,3	690,2	1 160,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	1 243,0	1 745,4	1 106,8

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

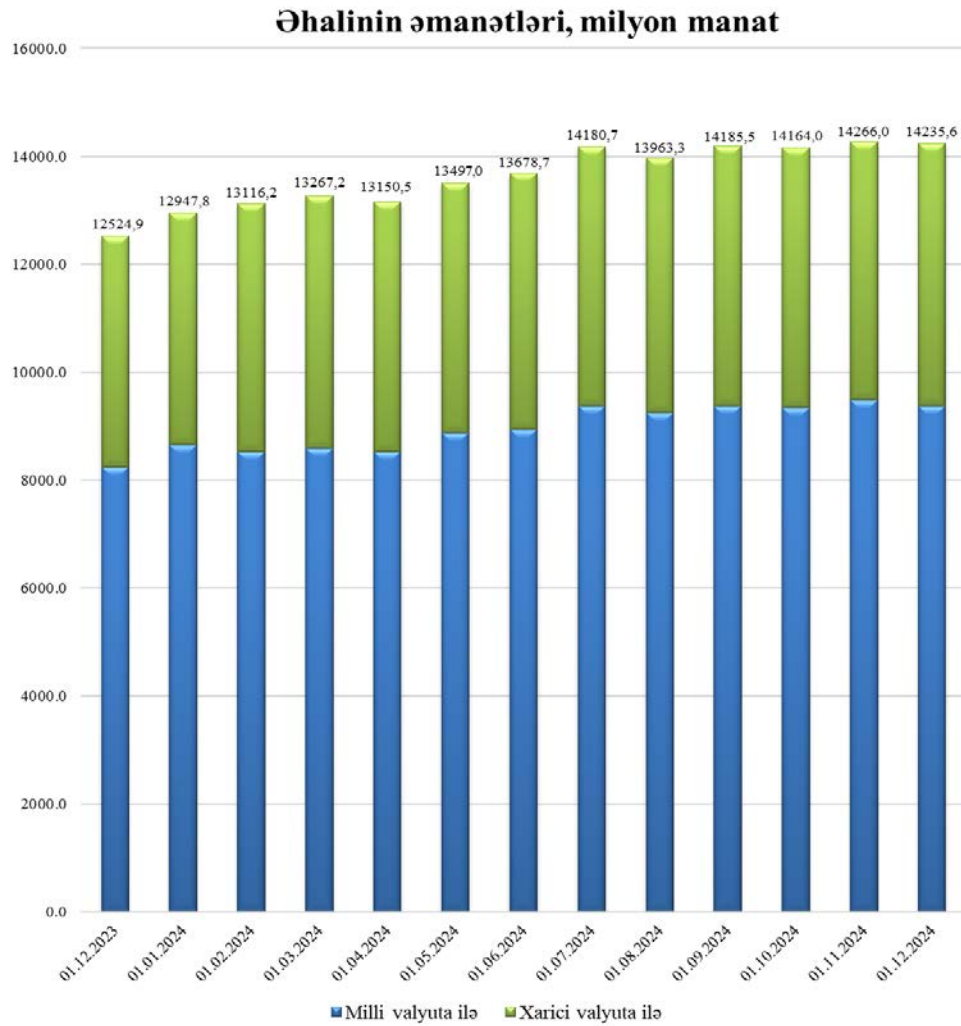
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,7 faiz artaraq 2024-cü il dekabr ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 14235,6 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 65,9 faizi milli, 34,1 faizi xarici valyutada qoyulmuş, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,2 faiz, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği isə 13,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 88

Əhalinin əmanətləri

	2024-cü il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	14235,6	113,7
o cümlədən: milli valyutada	9380,5	113,9
xarici valyutada	4855,1	113,2

Dekabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,78 (1,84) manata, 100 Türk lirəsinə 4,86 (5,18) manata, 100 Rus rubluna 1,64 (1,84) manata bərabər olmuşdur.

Sosial müdafiə

Ölkə əhalisinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir.

İlkin məlumatlara əsasən 2025-ci ilin əvvəlinə ölkədə pensiyaçıların sayı 1098,6 min nəfər olmaqla ölkə əhalisinin 10,7 faizini təşkil etmişdir. Həmin dövrə 455,5 min nəfər aylıq sosial müavinət, 402 min nəfər isə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünü almışdır. 2024-cü il ərzində məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına təyin olunmuşlar da daxil olmaqla birdəfəlik müavinət alanların sayı 165,7 min nəfər təşkil etmişdir.

İlkin məlumatlara əsasən 2025-ci ilin əvvəlinə 76 minədək aztəminatlı ailənin 335 minədək ailə üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımını almış və onun bir nəfərə düşən orta aylıq məbləği təxminən 107,5 manat təşkil etmişdir.

Səhiyyə

Ölkədə sosial yönümlü siyasətin həyata keçirilməsi səhiyyənin inkişaf etdirilməsi və əhalinin sağlamlığının qorunması problemlərinin həll edilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin səmərəsini artırır.

Ötən il qeydə alınmış xəstəliklər sırasında tənəffüs orqanları, həzm orqanları, qan dövranı sistemi xəstəlikləri, bəzi infeksiyon və parazitar xəstəlikləri, sidik-cinsiyyət sistemi xəstəlikləri, göz və gözün əlavə aparatı xəstəlikləri, sinir sistemi xəstəlikləri, eləcə də qan, qanyaradıcı orqanları xəstəlikləri üstünlük təşkil etmişdir.

Yoluxucu xəstəliklərin profilaktikası və qarşısının alınması məqsədilə uşaqlarda 11 xəstəliyə qarşı müasir vaksinlərlə peyvəndləmə aparılmışdır. Bunun nəticəsi olaraq ayrı-ayrı yoluxucu xəstəliklərin azalmasına, bəzilərinin isə tam ləğv olunmasına nail olunmuşdur.

Səhiyyə Nazirliyinin məlumatına əsasən, ötən ilin yanvar-noyabr aylarında 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölkədə pedikulyoz ilə (53,6 faiz), su çiçəyi ilə (47,4 faiz), qazanılmış immün çatışmazlığı (QİÇS) ilə (35,4 faiz), qonokokk infeksiyası ilə (35,0 faiz), bruselyoz ilə (29,9 faiz), viruslu hepatit B ilə (20,4 faiz), törədicisi müəyyən olmayan kəskin bağırsaq infeksiyaları ilə (16,7 faiz), ağciyər vərəmi ilə (5,2 faiz), xəstələnmə halları azalmışdır.

Göyöskürək və malyariya, kəskin poliomielit, epidemik parotit, məxmərək və anadangəlmə məxmərək sindromu, difteriya, yenidoğulmuşlarda tetanus xəstəlikləri isə ümumiyyətlə qeydə alınmamışdır.

Azərbaycanda son illər yoluxucu xəstəliklərə qarşı aparılan profilaktik tədbirlər nəticəsində qızılca xəstəliyi üzrə sabit epidemioloji vəziyyət müşahidə olunsada, 2023-cü ilin aprel ayından başlayaraq əhali arasında bu xəstəliyin yayılma halları qeydə alınmış və ötən ilin əvvəllərində bu xəstəlik üzrə kəskin artım müşahidə olunmuşdur. Ölkədə həyata keçirilmiş profilaktik tədbirlər nəticəsində epidemioloji sabitlik əldə olunmuş və bunun

nəticəsi olaraq ilin sonlarında yoluxma halları qeydə alınmamışdır.

Ətraf mühit

Azərbaycanda ətraf mühit problemlərinin həlli istiqamətində genişmiqyaslı işlərin görülməsi, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş dövlət siyasəti ölkənin uzunmüddətli inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən 2024-cü ilin “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” elan edilməsi və dünyanın ən böyük və mühüm dövlətlərarası tədbirlərindən biri olan BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) Azərbaycanda uğurla keçirilməsi və beynəlxalq səviyyədə kritik qərarların qəbulu ölkəmizin ətraf mühit sahəsində global səylərə töhfə verməsi ilə yanaşı, iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına qarşı fəal mübarizə aparmasının əyani göstəricisidir.

2025-ci ilin əvvəlinə flora və faunanın qorunub saxlanması və təkrar istehsalı üçün ölkədə ümumi sahəsi 120,7 min hektar olan 10 dövlət təbiət qoruğu, sahəsi 421,4 min hektar olan 10 milli park və sahəsi 350,8 min hektar olan 24 dövlət təbiət yasaqlığı mövcud olmuşdur. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri ölkə ərazisinin 10,3 faizini təşkil edir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin monitoring xidmətləri tərəfindən 2024-cü ildə 1915 müəssisədə müvafiq müayinələr aparılmış və nəticədə su hövzələrinin çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş müəssisələrin 41,5 faizində, atmosfer havasının çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş müəssisələrin 47,9 faizində, torpaq ehtiyatlarının çirkləndirilməsi üzrə isə müayinəyə cəlb olunmuş müəssisələrin 25,7 faizində atılan tullantıların icazə verilən həddən artıq olması qeydə alınmışdır.

Təbiəti mühafizə qanunvericiliyinin pozulmasına görə ötən il inzibati məsuliyyətə cəlb olunmuş 1526 nəfər vəzifəli şəxs və vətəndaşlara 1836 min manat məbləğində inzibati cərimə sanksiyası tətbiq edilmişdir.

Təhsil

Azərbaycan Respublikasında təhsil sistemi milli, mənəvi, ümumbəşəri dəyərlərə əsaslanaraq ümumdünya təhsil sisteminə inteqrasiya yolu ilə inkişaf etməkdədir.

Aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində əhalinin təhsil səviyyəsi ilbəl artır və bu gün 15 və yuxarı yaşlı əhalinin hər 1000 nəfərindən 974-ü ali, orta ixtisas, peşə və orta təhsilə malikdir.

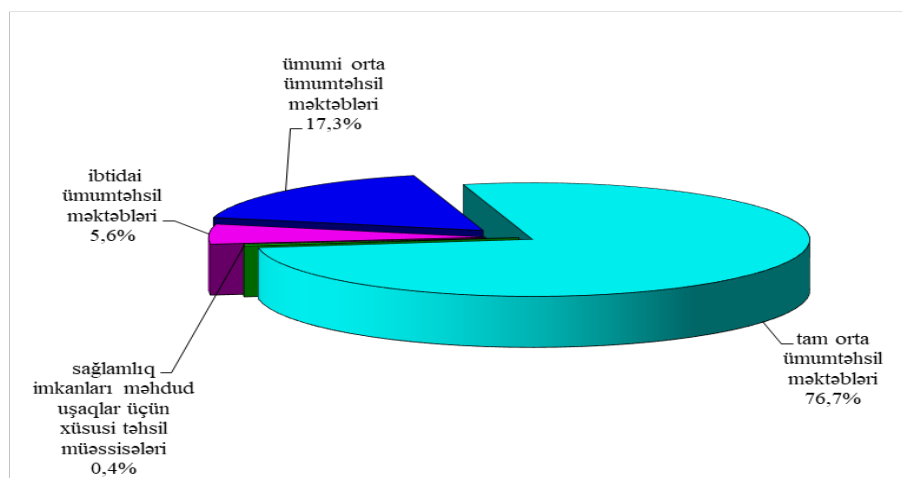
İlkin məlumatlara əsasən, 2025-ci ilin əvvəlinə ölkədə fəaliyyət göstərən 1700 dövlət və 157 qeyri-dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 116 min uşaq tərbiyə alır.

2024/2025-ci tədris ilinin əvvəlinə ölkənin 4321 dövlət və 33 qeyri-dövlət ümumi təhsil müəssisələrində (məktəbəhazırlıq qruplarında təhsilə alanlar da daxil olmaqla) 1,7 milyon nəfər təhsil almışdır.

Ümumi təhsil müəssisələrində ikinci və üçüncü növbələrdə təhsil alan şagirdlərin xüsusi çəkisi 23,7 faiz olmuşdur.

Qrafik 30

2024/2025-cü tədris ilinin əvvəlinə ümumi təhsil müəssisələri

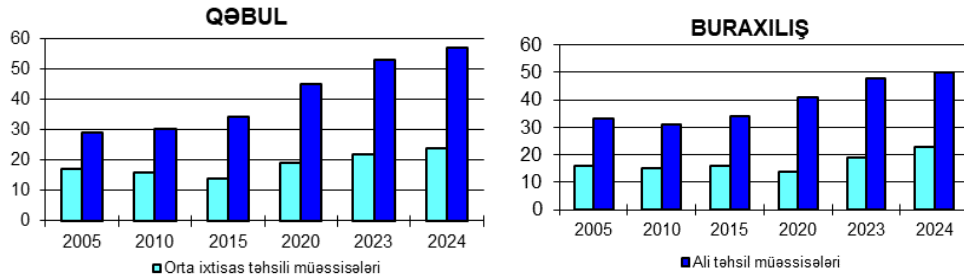
2024-cü ildə ümumi təhsil pilləsinin tam orta təhsil səviyyəsini 99,7 min nəfər bitirmişdir ki, bu da əvvəlki illə müqayisədə 1,9 faiz çoxdur.

2024/2025-ci tədris ilinin əvvəlinə ölkədə fəaliyyət göstərən 63 orta ixtisas təhsili müəssisəsində 63,4 min tələbə təhsil almış, onların 62,7 faizini qadınlar təşkil etmişdir.

Azərbaycanda bakalavr və magistrlərin hazırlanmasını həyata keçirən dövlət və qeyri-dövlət ali təhsil və tibb müəssisələrində təhsil alan ölkə vətəndaşlarının sayı 246,5 min nəfər olmuşdur ki, onların da 51,1 faizini qadınlar təşkil etmişdir. Əvvəlki tədris ili ilə müqayisədə tələbələrin sayı 15,1 min nəfər və ya 6,5 faiz artmışdır.

Qrafik 31

Dövlət və qeyri-dövlət ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində tələbə qəbulu və buraxılışı, min nəfər

Son illərdə ölkənin ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulunun artması müşahidə olunur. Belə ki, ötən il ali təhsilin bakalavr səviyyəsinə qəbul olunan tələbələrin sayı 2023-cü illə müqayisədə 8,5 faiz artaraq 57,4 min nəfər olmuşdur.

Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsinə qəbul olunan tələbələrin ümumi sayında ödənişli əsaslarla təhsilə qəbul olunanların xüsusi çəkisi 49,2 faiz olmuşdur ki, onların da 76,6 faizi dövlət ali təhsil müəssisələrinin payına düşür.

Hazırda dövlət ali təhsil müəssisələri tələbələrinin 54,3 faizi təqəüd alır.

2024/2025-ci tədris ilinin əvvəlinə ölkənin ali təhsil müəssisələrində Azərbaycan vətəndaşları ilə yanaşı 97 xarici ölkədən 8,8 min tələbə təhsil almışdır. Əcnəbi tələbələrin

sırasında Türkiyə, İran İslam Respublikası, Rusiya Federasiyası, Gürcüstan, Hindistan, Pakistan, Suriya Ərəb Respublikası, Türkmənistan və Nigeriya vətəndaşları üstünlük təşkil etmişdir.

Xarici ölkələrdə dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrin sayı 1111 nəfər təşkil etmişdir. Xaricdə təhsil alan gənclərin 37,7 faizi Bakı, 62,3 faizi isə Azərbaycanın müxtəlif regionlarında yerləşən məktəblərin məzunlarıdır. Tələbələrin əksəriyyəti Türkiyə, Macarıstan, Çin və Rusiya Federasiyasının ali təhsil müəssisələrində təhsil alır.

Elm

İlkin məlumatlara əsasən, 2025-ci ilin əvvəlinə ölkədə müxtəlif elmi-texniki xidmətləri həyata keçirən 134 elmi təşkilat və müəssisə fəaliyyət göstərmişdir. Bu elm ocaqlarında elmi-tədqiqat və işləmələrlə 19,5 mindən artıq mütəxəssis məşğul olur, onların da 72,0 faizi tədqiqatçılardır. Bu mütəxəssislərin 35,2 faizinin elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi vardır.

Bundan əlavə, elmi-tədqiqat bölmələrində ştatda olmayan və ali təhsil müəssisələrində çalışan 9,5 min elmi pedaqoji işçi elmi-tədqiqat bölmələrində tədqiqat və işləmələri yerinə yetirirlər. Onların da yarından çoxu elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsinə malikdirlər.

Mədəniyyət

Azərbaycan digər sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyətin inkişafı sahəsində də uğurlu addımlar atır və milli mədəniyyətin inkişafı dövlət siyasətinin prioritet məsələlərindən biri hesab edilir.

Son illər ölkədə mədəniyyət sahəsinin inkişafı ilə əlaqədar bir sıra əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilmiş, milli mədəniyyətimizin dünyada tanınması, ölkəmizin dünyanın mədəniyyət məkanına uğurla inteqrasiya olunması, milli mədəni irsimizin, dəyər və sərvətlərimizin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm nəticələrə nail olunmuşdur.

Dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri də mövcud mədəniyyət ocaqlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin qorunub saxlanmasıdır.

İlkin məlumatlara əsasən ölkədə 27,7 milyon kitabxana fondu olan 2913 kütləvi kitabxana, 2214 klub müəssisəsi, 243 muzey, 29 peşəkar teatr və 436 mədəniyyət və istirahət parkı əhaliyə xidmət göstərir.

İdman

Ölkədə həyata keçirilən uğurlu, məqsədyönlü və davamlı sosial siyasət bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında da mühüm rol oynamış, bu sahədə qazanılan nailiyyətlər artmaqda davam etmişdir.

Cari ilin əvvəlinə ölkədə 50-yə yaxın müasir Olimpiya İdman Kompleksi fəaliyyətini davam etdirmişdir.

Ötən il ərzində ölkəmizdə 305 ölkə miqyaslı yarışlar təşkil edilmiş, 79 beynəlxalq miqyaslı yarış keçirilmiş, 681 beynəlxalq miqyaslı yarışda ölkənin yığma komandalarının iştirakı təmin olunmuşdur.

Belə ki, ölkəmizdə bədii gimnastika üzrə Dünya Kuboku, avarçəkmə üzrə “Mingəçevir Reqatası-2024” beynəlxalq turniri və “Prezident Kuboku – 2024” beynəlxalq reqatası, “Baku Open 2024” beynəlxalq şahmat festivalı, 8-ci Formula 1 Qran-Prisi, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunan beynəlxalq həndbol turniri, Batut gimnastikası üzrə 7-ci Dünya Kuboku, cüdo üzrə Böyük Dəbilqə yarışı, güləş üzrə U-23 Avropa çempionatı, eləcə də atıcılıq üzrə dünya çempionatı keçirilmişdir.

Ötən ilin fevralın 29-da ilk dəfə olaraq keçirilmiş Xankəndi–Bakı ultramarafonunun iştirakçıları 5 mərhələ üzrə yarışaraq 380 km qət etmişlər.

2024-cü il ərzində Azərbaycan idmançıları olimpiya və qeyri-olimpiya idman növləri üzrə rəsmi beynəlxalq yarışlarda 666 qızıl, 465 gümüş və 587 bürünc olmaqla, ümumilikdə 1718 medal qazanmışlar.

Azərbaycan “Paris-2024” Yay Olimpiya Oyunlarında idmanın 15 növü üzrə 48 idmançı ilə təmsil olunmuş, 2 qızıl, 2 gümüş və 3 bürünc medal qazanaraq 204 ölkə arasında 30-cu olmaqla yeni Olimpiya rekorduna nail olmuşdur. “Paris-2024” Yay Paralimpiya Oyunlarında isə 7 idman növü üzrə 18 idmançı ilə təmsil olunan Azərbaycan idmançıları 4 qızıl, 2 gümüş və 5 bürünc olmaqla ümumilikdə 11 medal qazanmışlar. Ölkəmiz medal sıralamasında 169 ölkə arasında 28-ci yeri tutmuşdur.

Ötən il Avropa İdman Paytaxtları və Şəhərləri Federasiyası tərəfindən Bakı şəhəri 2026-cı il üçün dünyanın "İdman Paytaxtı" seçilmişdir.

2024-cü ildə Böyük Qayıdışın tərkib hissəsi olan idman infrastrukturu üzrə Ağdam şəhərində "İmarət" stadionunun və Füzuli şəhərində Olimpiya İdman Kompleksinin təməli qoyulmuşdur.

İlkin məlumatlara görə 2025-ci ilin əvvəlinə ölkədə idman qurğularının sayı 12,0 minə keçmişdir. Əhali arasında futbol, voleybol, şahmat, yüngül atletika, basketbol, dama, üzgüçülük, futzal, sərbəst güləş, cüdo və stolüstü tennis kimi idman növlərinə daha çox maraq göstərilir.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ötən ilin əvvəlindən 41232 nəfər və ya 0,4 faiz artaraq 2024-cü il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 10222002 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 54,5 faizini şəhər, 45,5 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 89

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

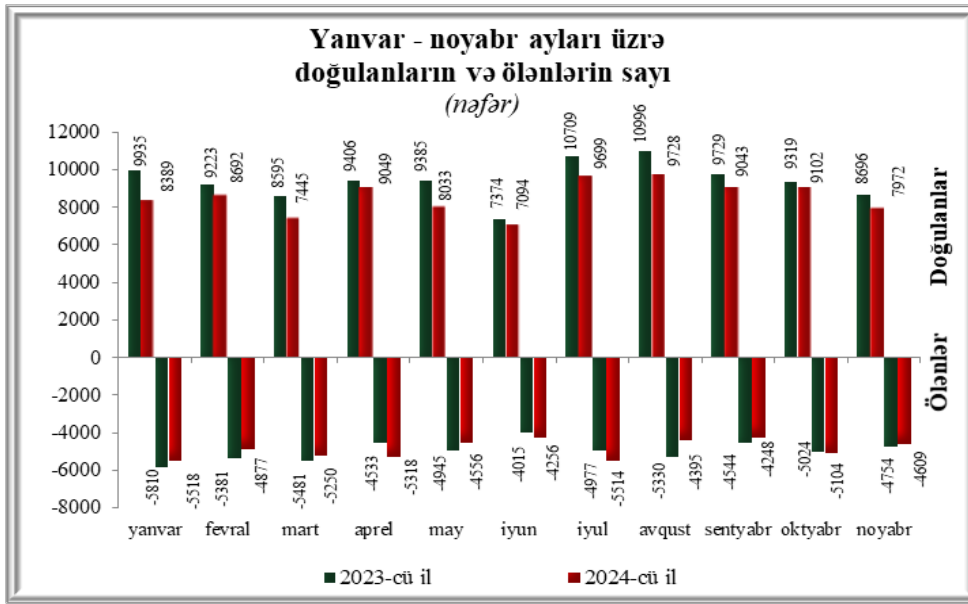
	Yanvar - noyabr ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2024	2023	artım (+) azalma (-)	2024	2023	2024-cü il 2023-cü ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	40601	48573	-7972	4,4	5,2	84,6
doğulanlar	94246	103367	-9121	10,1	11,1	91,0
önlər	53645	54794	-1149	5,7	5,9	96,6
Nikahlar	46146	49549	-3403	4,9	5,3	92,5
Boşanmalar	19597	19761	-164	2,1	2,1	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 94246 doğulan körpə qeydə alınmış və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 11,1-dən 10,1-ə düşmüşdür. Doğulan körpələrin 53,0 faizi oğlan uşaqları, 47,0 faizi isə qız uşaqları olmuşdur. Körpələrdən 3090-ı əkiz, 117-si üçəm və 4-ü isə dördəm doğulmuşdur.

Keçən ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ölkədə 53645 ölüm halı qeydə alınmış və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 5,9-dan 5,7-yə düşmüşdür.

Qrafik 32

Ötən ilin 11 ayında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 46146 nikah və 19597 boşanma halları qeydə alınmış və 2023-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı azalaraq 5,3-dən 4,9-a düşmüş, boşanmaların sayı isə dəyişməyərək eyni səviyyədə (2,1) qalmışdır.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə;
milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxis- tan	Qırğızı- tan	Moldova	Rusiya	Tacikis- tan	Türk- mənistan	Özbəkis- tan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	104,1	106,0 ¹⁾	103,9	104,1 ¹⁾	109,0	100,6 ¹⁾	104,2 ¹⁾	108,4 ¹⁾	106,3	106,6 ¹⁾	...
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	101,1	107,6	105,5	102,7	104,8	99,8 ²⁾	104,3	115,3	...	106,8	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	100,3	103,4	106,8	104,8	112,0	98,3	112,5	100,4	...	118,3	...
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	96,2	114,9	107,2	100,6 ¹⁾	147,3	102,6 ¹⁾	108,6 ¹⁾	108,4	...	131,0 ¹⁾	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	101,1	67,1	...	102,6	96,9	67,1 ¹⁾	95,6	103,5	...	101,0 ¹⁾	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	103,8	103,9	111,8	109,3	112,9	...	107,4	113,4	...	109,7	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	104,0	104,1	112,8	...	111,2	...	108,0	106,7	...	110,3	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	102,0	100,2	105,8	108,7	104,9	104,5	108,4	103,5	...	109,6	...
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	106,3 ³⁾	...	116,5 ²⁾	117,1*
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	105,8 ³⁾	115,4*
Sərəncamda qalan real gəlirlər	104,0 ³⁾	...	109,5 ²⁾	108,6*
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	107,8 ²⁾	106,4	119,5	111,8 ¹⁾	112,4	114,8 ¹⁾	117,9 ²⁾	114,4 ²⁾	...	116,9 ¹⁾	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	88,2 ¹⁾	80,4 ⁴⁾
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	94,6	82,6	83,6	106,7	76,7	62,2	67,3 ⁴⁾	106,3 ²⁾

...ardı

2024-cü ilin yanvar-noyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə; dəyər ifadəsində göstəricilər sabit qiymətlərlə;
milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	94,1 ⁵⁾	173,9	103,6 ²⁾	105,1 ²⁾	125,2 ²⁾	87,8 ²⁾	100,9 ²⁾	106,0	...	104,3 ²⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	97,9	89,9	107,3	91,7	123,8	83,4 ⁶⁾	...	87,2	...	103,4	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	93,9	2,6 d.	95,6	108,7	126,8	88,2 ⁷⁾	...	114,9	...	104,6	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	99,6 ⁵⁾	141,5	107,1 ²⁾	96,7 ²⁾	101,8 ²⁾	103,9 ²⁾	97,3 ²⁾	120,9	...	101,9 ²⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərindən	103,2	2,4 d.	110,9	102,9	111,4	63,2 ⁶⁾	...	123,5	...	112,4	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	98,8	92,9	102,3	93,6	97,6	106,7 ⁷⁾	...	118,1	...	96,8	...

¹⁾ 2024-cü ilin yanvar-sentyabrı 2023-cü ilin yanvar-sentyabrına nisbətən.

²⁾ 2024-cü ilin yanvar-oktyabrı 2023-cü ilin yanvar-oktyabrına nisbətən.

³⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁴⁾ 2024-cü ilin noyabrı 2023-cü ilin noyabrına nisbətən

⁵⁾ 2024-cü ilin yanvar-oktyabrı 2023-cü ilin yanvar-oktyabrına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

⁶⁾ 2024-cü ildən etibarən Ukrayna üzrə məlumatlar istisna olmaqla

⁷⁾ 2024-cü ildən etibarən Ukrayna üzrə məlumatlar daxil edilməklə

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Türkmənistan üzrə məlumatlar ölkənin dövlət orqanlarının saytlarından götürülmüşdür. MDB Statistika Komitəsi 2022-ci ilin dekabr ayından Ukrayna üzrə məlumatları əldə etmir.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür (istehsal üsulu). ÜDM hesabat dövründə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyərindən istehsal prosesinə sərf etdilmiş aralıq xərclər istisna edildikdən sonra əldə edilmiş ümumi əlavə dəyərə məhsula və idxala xalis vergilər əlavə edilməklə hesablanır.

ÜDM-in baza dövrünə nisbətən artım sürəti (fiziki həcm indeksi)- ÜDM-in baza dövrünün qiymətləri ilə qiymətləndirilmiş cari dövrdəki dəyərinin onun baza dövründəki dəyərinə bölünməsi yolu ilə alınır.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığılmasını, maddi dövrüyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər ;
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM- ÜDM-in ümumi həcmi ölkə əhalisinin dövr üzrə orta sayına bölməklə hesablanır.

Sənaye fəaliyyəti - “mədənçıxarma sənayesi”, “emal sənayesi”, “elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı” və “su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı” kimi fəaliyyət növləri ilə əhatə olunur.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmi - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəridir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı - xam neftin, təbii (yanar) qazın hasilatı, bu sahədə xidmətlərin göstərilməsi

və quyuların qazılması, təmizlənmiş neft məhsullarının istehsalı sahələrində məhsul istehsalıdır.

Qeyri neft-qaz sektorunda sənaye məhsulunun istehsalı - neft-qaz sektoru üzrə istehsal olunmuş məhsullar istisna olmaqla, sənayenin digər sahələrində məhsul istehsalıdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmünün dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanması mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - bütün növ əsas fondların alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur. Əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, istehsal olunmayan aktivlərə mülkiyyət hüququnun verilməsinə, qeyri-maddi əsas fondların (layihə-axtəriş işləri, proqram təminatı, məlumat bazası, incəsənət və əyləncəli janr əsərlərinin orijinalları və s.) alınmasına və hazırlanmasına, əsas fondların dəyərinin artırılmasına yönəldilən sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir. Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə

edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait - tikinti layihəsində nəzərdə tutulmuş işlərin, o cümlədən tamamlama və abadlıq işlərinin yerinə yetirilməsi nəticəsində obyektin inşası və ya təmiri, yenidən qurulması yaxud bərpası işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir.

Məhsul istehsalı sahələrinə yönəldilmiş investisiyalar - sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti (mənzil tikintisi istisna olmaqla) fəaliyyət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Xidmət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalar - ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə, incəsənət və digər xidmət sahələrinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Yaşayış evlərinin tikintisinə yönəldilmiş investisiyalar – çoxmənzilli binaların, fərdi yaşayış və bağ evlərinin tikintisinə yönəldilmiş investisiyalardır.

Neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - xam neftin, təbii (yanar) qazın hasilatı, bu sahədə xidmətlərin göstərilməsi və quyuların qazılması, təmizlənmiş neft məhsullarının istehsalı ilə əlaqədar əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalardır.

Qeyri neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar - neft-qaz sektoru üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalar istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrində əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyalardır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş xarici investisiyalar - investisiya fəaliyyətini həyata keçirən əcnəbilərin, vətəndaşlığı olmayan şəxslərin, xarici hüquqi şəxslərin və onların filial və nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların vəsaiti hesabına bütün növ əsas fondların alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur.

Əsas kapitalla yönəldilmiş daxili investisiyalar - investisiya fəaliyyətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı və Azərbaycan Respublikasının hüquqi şəxsi tərəfindən bütün növ əsas fondların alınmasına,

yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına yönəldilmiş kapital qoyuluşlarının məcmusudur.

Kənd təsərrüfatı – kənd təsərrüfatı bitkilərinin becərilməsi və kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi əsasında yeyinti məhsulları və sənaye üçün xammal mənbəyi olan iqtisadiyyat sahəsidir. Heyvandarlıq və bitkiçilik (əkinçilik) kimi altsahələri vardır.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli və dənli paxlalı bitkilərin, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının dəyəri daxil edilir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanları və quşlarının saxlanması və təsərrüfatdaxili istifadəsi zamanı alınmış xam məhsulların (süd, yumurta, yun və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, habelə baramaçılıq, arıçılıq və s. heyvanların məhsullarının dəyəri daxil edilir.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksinin hesablanması üçün müqayisəli qiymətlər əsasında onların ümumi istehsal həcmi göstəricilərindən istifadə olunur.

Kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının ümumi yığımı bütün əkin sahələrindən istehsal olunmuş (faktiki yığılmış) məhsulların həcmidir. Ayrı-ayrı bitkilər (kartof, şəkər çuğunduru, günəbaxan və s.) və ya bitki qrupları (dənli və dənli paxlalı bitkilər, tərəvəz, bostan və s.) üzrə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığı – orta hesabla bir hektar yığım sahəsindən əldə edilmiş məhsulun səviyyəsini xarakterizə edir. Bu göstərici, bir qayda olaraq, sentnerlə hesablanır.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı barədə məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə statistik hesabatlara, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə isə aparılan seçmə müayinə məlumatlarının əsasında müəyyən edilir. **Ət istehsalına** bütün növ mal-qara və quşların əti, piyi və ıçalatı daxildir. Məlumatlara həm sənaye üsulu ilə, həm də təsərrüfatdaxili kəsilmiş mal-qara və quşlar daxil edilir. **Süd istehsalı** inək, camış, qoyun və keçilərdən faktiki süd sağımını xarakterizə edir. Bura satılmış və təsərrüfatlarda istifadə edilmiş, balaların içirdilməsinə və sair məqsədlərə sərf olunmuş südün hamısı daxildir. **Yumurta istehsalı** cüce istehsalına (inkubasiyaya və s.) istifadə edilənlər də daxil olmaqla, bütün növ ev quşlarından alınmış yumurtanı əks etdirir. **Yun istehsalı** satılması və təsərrüfatda başqa məqsədlər üçün istifadə edilməsindən asılı olmayaraq, qoyun və keçilərdən qırılmış bütün yunları, keçi qəzilini, habelə dəvə yununu əhatə edir. Bütün yunlar fiziki çəkiddə, qırımıdan sonra yuyulmamış halda uçota alınır.

Mal-qara və quşların baş sayı əsas növlər üzrə (iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən inək və camışlar, donuz, qoyun və keçi, at, quş və s.) hesablanır və hesabat dövründən sonrakı ayın 1-nə olan vəziyyətə görə yazılır. Məlumatlar rüblük hesablanır. Mal-qara və quşların baş sayı statistik uçot və hesabat məlumatlarına əsasən müəyyən edilir.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış

məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yüklərin miqdarının onların daşınma məsafəsinə vurulmasından alınan hasillərin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və vertolyotlar, habelə metro vasitəsilə kommersiya əsasında daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (pulsuz getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşımə nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

İnformasiya və rabitə xidmətlərindən əldə edilən gəlir - informasiya və rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərin ümumi həcmidir. Bu göstərici əhaliyə, idarə, müəssisə və təşkilatlara göstərilmiş xidmətlər müqabilində informasiya və rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Milli hesablar sisteminin tələblərinə uyğun olaraq digər iqtisadi sahələrdə olduğu kimi, informasiya və rabitə müəssisələri üzrə də “informasiya və rabitə xidmətlərindən əldə olunmuş gəlir” göstəricisi formalaşdırılarkən ümumi gəlirin həcmi mal və xidmətlərin satışından əldə edilən vəsaitin müəssisələrin (idarənin, təşkilatın və s.) hesablaşma hesabına daxil olmasından asılı olmayaraq onun yaranması anındakı vəziyyətinə uyğun müəyyən edilir. Yəni bu göstərici hesablanarkən əldə olunan faktiki gəlirin məbləği deyil, hesabat dövründə göstərilən xidmətlərə görə hesablanmış məbləğ əsas götürülür.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi – əsasən əhaliyə onun istifadəsi və ya istehlakı üçün yeni və ya istifadə olunmuş malların emal edilmədən satışını əks etdirir.

Topdansatış ticarət dövriyyəsi - yeni və ya istifadə olunmuş malların pərakəndə ticarət, sənaye, kommersiya müəssisələrinə, institusional və ya peşəkar istehlakçılara, digər topdansatış ticarətçilərinə, həmçinin malların alqı-satqısı zamanı bu kimi şəxslərin və şirkətlərin adından çıxış edən agent və ya vasitəçilərə emal edilmədən təkrar satışını ifadə edir.

Ticarət dövriyyəsinin müqayisəli qiymətlərlə indeksi - məhsullar üzrə istehlak qiymətləri indeksi tətbiq edilməklə deflyasiya olunmuş cari göstəricinin baza göstəricisi ilə müqayisə edilməsi əsasında hesablanır. Ticarət dövriyyəsinin fiziki həcm indeksi qiymət dəyişikliklərinin təsiri istisna edilməklə fiziki həcmdəki dəyişikliyin dövriyyəyə təsirini ifadə edir.

İctimai iaşə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) - orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsini səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsini əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

İQİ-dən milli hesablar sistemi göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsində, ümumi daxili məhsulun son istifadəsinin ən mühüm komponentlərindən olan ev təsərrüfatlarının son istehlakına çəkilən xərclərin sabit qiymətlərdə hesablanması, eləcə də əhalinin real gəlirlərinin və digər göstəricilərin hesablanması istifadə olunur.

Orta illik istehlak qiymətləri indeksi - hesabat dövrünün orta qiymət dəyişməsinin əvvəlki ilin müvafiq dövrünün orta qiymət dəyişməsinə nisbətini göstərir.

İllik istehlak qiymətləri indeksi – hesabat ayının orta qiymət dəyişməsinin əvvəlki ilin müvafiq ayının orta qiymət dəyişməsinə nisbətini göstərir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri (SQİ) - sənaye müəssisələri tərəfindən istehsal olunan və satılan sənaye məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətlərinin müşahidəsi İqtisadi Fəaliyyət Növləri Təsnifatının Mədəncixarma sənayesi, Emal sənayesi, Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarına uyğun olaraq aparılır. İstehsalçı qiymətinə əlavə dəyər vergisi, aksizlər və s. vergi ödəmələri, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri aid edilmir.

Kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri (KTQİ) - kənd təsərrüfatı müəssisələri, fərdi sahibkarlar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları tərəfindən satılan kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin müşahidəsi kənd təsərrüfatı müəssisələrinin, fərdi sahibkarların, ailə kəndli və ev təsərrüfatlarının seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymət indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasını göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikinti-quraşdırma işlərində qiymətlərin müşahidəsi yaşayış evlərinin, sosial təyinatlı binaların, istehsal təyinatlı obyektlərin, yol və körpülərin tikintisi sahəsində həyata keçirilən tikinti işləri (xidmətləri) üzrə aparılır.

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin istehsalçı qiymət indeksləri - nəqliyyatda yükdaşıma və sərnişindaşıma, anbar təsərrüfatı, yardımçı nəqliyyat, poçt, kuryer, rabitə, İKT və reklam

sahəsində göstərilən xidmətlərin qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir.

İxrac əməliyyatlarının qiymət indeksi ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilərək ölkə sərhədlərindən kənara göndərilmiş malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, çatdırılma və gəminin göyärtəsinə yükləmə xərclərini əks etdirən FOB qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İdxal əməliyyatlarının qiymət indeksi ölkədə istehlak edilmək üçün, həmçinin təkrar ixrac etmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan alınan malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, idxalatçı ölkənin sərhədlərinə kimi sığorta və yükdaşıma xərclərini əks etdirən CIF qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İqtisadi fəal əhali (işçi qüvvəsi) – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali – müəyyən olunmuş həftə ərzində (müəyinə həftəsində) haqqı ödənilmək və ya qazanc (gəlir) əldə etmək müqabilində heç olmasa bir saat hər hansı əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

İşsiz əhali – müəyyən olunmuş həftə ərzində (müəyinə həftəsində) işi və qazancı (gəliri) olmayan, müəyinə həftəsindən əvvəlki son dörd həftə (və ya bir ay) ərzində ödənişli və ya gəlir gətirən hər hansı işlə məşğul olmaq üçün iş axtaran, müəyinə həftəsində və ya sonrakı iki həftə ərzində işə başlamağa hazır olan əmək qabiliyyətli yaşda olan şəxslərdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsiz əhəlinin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Bank - fiziki və hüquqi şəxslərdən depozitlərin və ya digər qaytarılan vəsaitlərin cəlb edilməsi, öz adından və öz hesabına kreditlərin verilməsini, habelə müştərilərin tapşırığı ilə köçürmə və hesablaşma-kassa əməliyyatlarını məcmu halda həyata keçirən hüquqi şəxsdir.

Depozit - müvafiq müqavilə şərtləri ilə faizlər və ya komisiyon haqqlar ödənilməklə və ya ödənilmədən müştərilərin (əmanətçilərin) tələbi ilə qaytarılmasını və ya başqa hesaba köçürülməsini nəzərdə tutan bankın balansında aparılan cari, əmanət (depozit) və ya digər hesaba qoyulmuş və ya köçürülmüş pul vəsaitidir (elektron pulun emissiya edilməsi üçün qəbul edilmiş pul vəsaitləri istisna olmaqla)

Bank krediti - bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq qaytarılmaq, müəyyən müddətə və faizlər və (və ya) müqavilədə göstərilən digər ödənişlər ödənilmək şərti ilə, təminatla və ya təminatlı müəyyən məbləğdə borc verilən pul vəsaitidir.

Bank olmayan kredit təşkilatı - xüsusi razılıq (lisenziya) əsasında kreditlərin verilməsi və "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında" Qanunla nəzərdə tutulmuş digər fəaliyyət növlərini həyata keçirən ixtisaslaşmış kredit təşkilatıdır.

Kredit ittifaqı - mənafe ümumiliyi əsasında könüllü birləşən fiziki şəxslərin və (və ya) kiçik sahibkarlıq subyekti

olan hüquqi şəxslərin sərbəst pul vəsaitlərini cəmləşdirmək yolu ilə özlərinin qarşılıqlı kreditləşdirilməsi üçün yaratdıqları bank olmayan kredit təşkilatıdır.

Qiymətli kağızlar bazarı – qiymətli kağızların emissiyası, buraxılması, tədavülü, ödənilməsi, mülkiyyətçiliyi, saxlanması, kompensasiyası, öhdəliklərlə yüklənməsi, tənzimlənməsi və digər əməliyyatların həyata keçirilməsi üzrə subyektlər arasında olan hüquqi və iqtisadi münasibətlərin məcmusudur.

Dövlət qiymətli kağızları - müvafiq icra hakimiyyəti orqanı və müvafiq qaydada buna səlahiyyətləndirilmiş qurum tərəfindən buraxılan qiymətli kağızlardır

Səhm – sahibinə hər hansı bir müəssisənin aktivlərində müəyyən bir paya sahiblik və payına uyğun olaraq müəssisənin gəlirinin bir hissəsinin dividend şəklində əldə etmək hüququ verən qiymətli kağızdır.

Dövlət istiqrazı – Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən büdcə kəsirinin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə buraxılan istiqrazdır.

Korporativ istiqraz - özəl müəssisə tərəfindən əlavə vəsait cəlb etmək məqsədi ilə emissiya edilən borc qiymətli kağızıdır

Mərkəzi Bankın notları - Mərkəzi Bank tərəfindən bir ilədək müddətinə buraxılan adlı sənədsiz dövlət güzəştli qiymətli kağızlarıdır.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Əhalinin gəlirləri – hesabat dövrü ərzində ölkə əhalisinin (hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxslər də daxil olmaqla) əmək ödənişləri, sahibkarlıq fəaliyyəti və mülkiyyətdən gəlirlərini, pul və natura şəklində aldıkları cari transferləri və digər daxilolmalarını əks etdirən, əhalinin həyat səviyyəsini səciyyələndirən mühüm makroiqtisadi göstəricilərdəndir. Bu göstəriciyə ev təsərrüfatlarının şəxsi istehlak məqsədilə istehsal etdikləri məhsulun, həmçinin mənzil sahiblərinin şərti hesablanmış xidmət haqlarının dəyəri də daxil edilir.

Əhalinin sərəncamda qalan gəlirləri – cari transferlər, o cümlədən vergilər, digər mütləq ödəmələr, könüllü üzvlük haqları, sosial sığorta ayırmaları çıxıldıqdan sonra əhalinin sərəncamında qalan gəlirlərdir.

Əhalinin hər nəfərə düşən gəlirləri - əhalinin gəlirlərinin ümumi məbləğinin ölkə əhalisinin dövr üzrə orta sayına bölməklə hesablanır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müzdü işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Əhalinin son siyahıyaalınmasının yekun məlumatları əsasında siyahıyaalmadan sonrakı dövrlər üzrə əhalinin sayı və strukturunda, eləcə də bəzi nisbi göstəricilərdə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında aktlarda olan məlumatların statistik cəhətdən hər ay işlənməsi əsasında əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin

siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

E-mail:sc@stat.gov.az
http://www.stat.gov.az

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi
AZ 1136, İnşaatçılar prospekti 81
Nüsxə 140